

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Laikraštis

Nr. 245 PENKTADIENIS, LIEPOS (JULY) 22, 1938, TORONTO, ONTARIO META I VII

Anglijos Karaliaus Vizite Francijai Ižiūrima Hitlerio Ir Chamberleno Slapti Siekiai

PARYŽIUJE DAUGIAU KALBAMA APIE POLITIKĄ, KAIP VAISINIMĄSI

Hitleris su Chamberlenu Palaiko Slaptus Ryšius Per Agentus

PARYŽIUS, Liepos 20. — Francijos žmonės Anglijos karalių ir karalienę sutiko entuziastiškai, po jų kojomis padėdami visą dalį ir grožį, tikėdamiesi, kad vizitas patarnaus didesniai abiejų šalių suglaudimui prieš Francijai gresiantį fašistinį smūgį. Tikėtasi, kad patarnaus taikos ir demokratijos apgynimui, bet vizitas truputį pakrypo į kitą pusę.

Prieš pat valstybinį vizitą abi šalys apsimainė laiškais. Francijos ministeris pirmininkas Daladier, Liaudies Fronto spaudžiamas, Chamberlenui rašytam laiške reikalavo garantijų, kad nebūtų įgyvendinta Anglijos-Italijos sutartis be ištraukimo iš Ispanijos savanorių. Taip pat prašė glaudesnės kooperacijos del apsaugojimo Cekoslovakijos ir Europoje taikos.

Karalius Paryžiuje patiktas kuošilingiausiai, Chamberlenui šaukta ura, kaip „taikos išgelbėtoji“, bet valstybinio vizito pirmojo dienos sužinota, kad prieš karaliaus išvykimą į Paryžių, Londone lankėsi asmeninis Hitlerio paslas, kapitonas Wiedemann, kuris pasikalbėjo su Chamberlenu ir į Paryžių išvykstantiems užsienio reikalų ministriui Halifaxui. Oficialiai buvo pranešta, kad paslas atnešęs nuo Hitlerio „taiką pranašančią alyvos šakutę“ — pareiškimą, būk naziai neketina daryti ginkluoto užpuolimo ant Cekoslovakijos. Manyta, kad Hitleris noris sukludinti Anglijos-Francijos susitarimą, tačiau tuojau sužinota, kad paslo atsilankymas Chamberlenui nėra kokios naujiena.

Dabar jau visi diplomatai kalba, kad Chamberlenas jau ilgai laikas savo patarėjus ir ministrus laiko tamsoj, o tik su Halifaxu per slaptus agentus veda su Hitleriu derybas. Niekam nėra paslaptis, kad pernai asmeninis laiškas buvo pasiųstas Mussoliniui, paskui Hitleriui. Taip pat nepaslaptis, kad Chamberlenas Europoje taiką nori išlaikyti ant Anglijos, Francijos, Vokietijos ir Italijos sutraukimo į vieną bloką. Tas daryta neva norint sutaukyti Cekoslovakiją su naziais ir užbaigti Ispanijos karą. Dabar jau sakoma, kad nereik laukti sutaukymo, o eiti prie keturių sutarties.

To pasekmėje ir buvo atvykęs į Londoną Hitlerio paslas. Viešai paaiškėjo, kad Chamberlenas su Hitleriu susitarė karaliaus vizitą išnaudoti nazijų agresijos sustiprinimui.

Sugrįžo iš Ispanijos 100 Sužeistų Kanadiečių

TORONTO, Ont. — Bill Brennan, 22 metų amžiaus Ispanijos karo veteranas, kurs sugrįžęs iš Ispanijos, pareiškė, kad ketvirtadienį į Montrealą pribuvo dar 100 sužeistų makpapieničių. Taipgi jis pažymėjo, jog Ispanijos liaudis Franko ir jo talkininkų atakas atlaikys.

Sugrįžusiems kovotojams, kad demokratija nežūtų, reikalinga parama sveikatos pataisymui. Makpapieničių draugų komitetas kreipiasi į visuomenę prašydamas aukų tiems kovotojams, kurie atidavė savo sveikatą už demokratijos reikalus.

NIAGARA FALLS, Ont. — Tula Morocco, 34 metų amžiaus moteris, per paskutines tris dienas pagimdė tris naujagimius — du berniukus ir mergaitę, bet visus negyvus.

Medikų manymu, toks atsitikimas pasitaiko labai retai. Be to, nežūrint jos jauno amžiaus, toji moteris jau prieš šį atsitikimą buvo dyvylkos vaikų motina, iš kurių 10 yra gyvi.

SUVIENYTŲ VALSTIJŲ GELEŽINKELIŲ DARBININKAI NEDUOS KIRST ALGŲ

CHICAGO. — „Gelžkelių mag-natai greičiau sulaukys Niagara upės vandenuolių, negu gaus \$250,000,000 nukertant gelžkelių algas.“ sako S.A.V. gelžkelių unijos prezidentas A. F. Whitney.

Toronto Trades and Labor Taryba Stovi Už AFL-CIO Vienybę

TORONTO, Ont. — Kalbėdamas apie besiantinančią Trades and Labor Kongreso konvenciją, John Buckley, Toronto Trades and Labor Tarybos sekretorius, pareiškė, kad Kanados unijų tarpe vienybė turi būti išlaikyta, nežūrint ar jos afiliavę prie AFL ar prie CIO.

„Kas liečia Toronto Trades and Labor Tarybą,“ jis pareiškė, „ji stovi už status quo. Skilimas tarp Amerikos Darbo Federacijos ir Komiteto Industri-niam Organizavimui Suvienyto-se Valstijose yra Suvienytų Valstijų darbininkų reikalas, o ne mūsų.“

„Mūsų tarybos manymu, vienybė tarp unijų Kanadoj turi būti išsaugota. Ją sudraskius, reakcinės samdytojų valdžios ir nekurius neva darbininkiškos grupės tuomi pasinaudos ir sudraskys mūsų judėjimą.“

„Pasidalinimo tarp darbininkų rezultatai būtų tokie, kad mes kovotume tarp savęs, o ne už pagerinimą darbininkų būvio.“

„Aš galiu pasakyti, kad dauguma iš 110 mūsų unijų, kurios sudaro trečdalį visų tarptautinių unijų skyrių šioj provincijoje, trokšta vienybės. Dauguma tų unijų yra AFL.“

Jo manymu, Trades and Labor Kongresas turėtų būti vyriausiu autoritetu Kanados unijoms ir kad jis savo konvencijoje nutartų išlaikyti unijų vienybę kaip iki šiol.

Bepročių Skaičius Kanadoj Smarkiai Auga

OTTAWA, Ont. — Dominijos statistinis biuras praneša, kad bepročių skaičius Kanadoj smarkiai auga.

Pabaigoj 1936 metų bepročių ligoninėse Kanadoj buvo 39,833 ligoniai. Prie to, 3,247 ligoniai buvo ne ligoninėse. Tokiu būdu, viso silpnapročių tuo laiku buvo 43,080, kas reiškia, kad per metus laiko skaičius paauogo ant 2,592.

Kiek tas skaičius paauogo 1937 metais žinių dar nėra, bet kia manyti, kad nei kiek ne mažesnis.

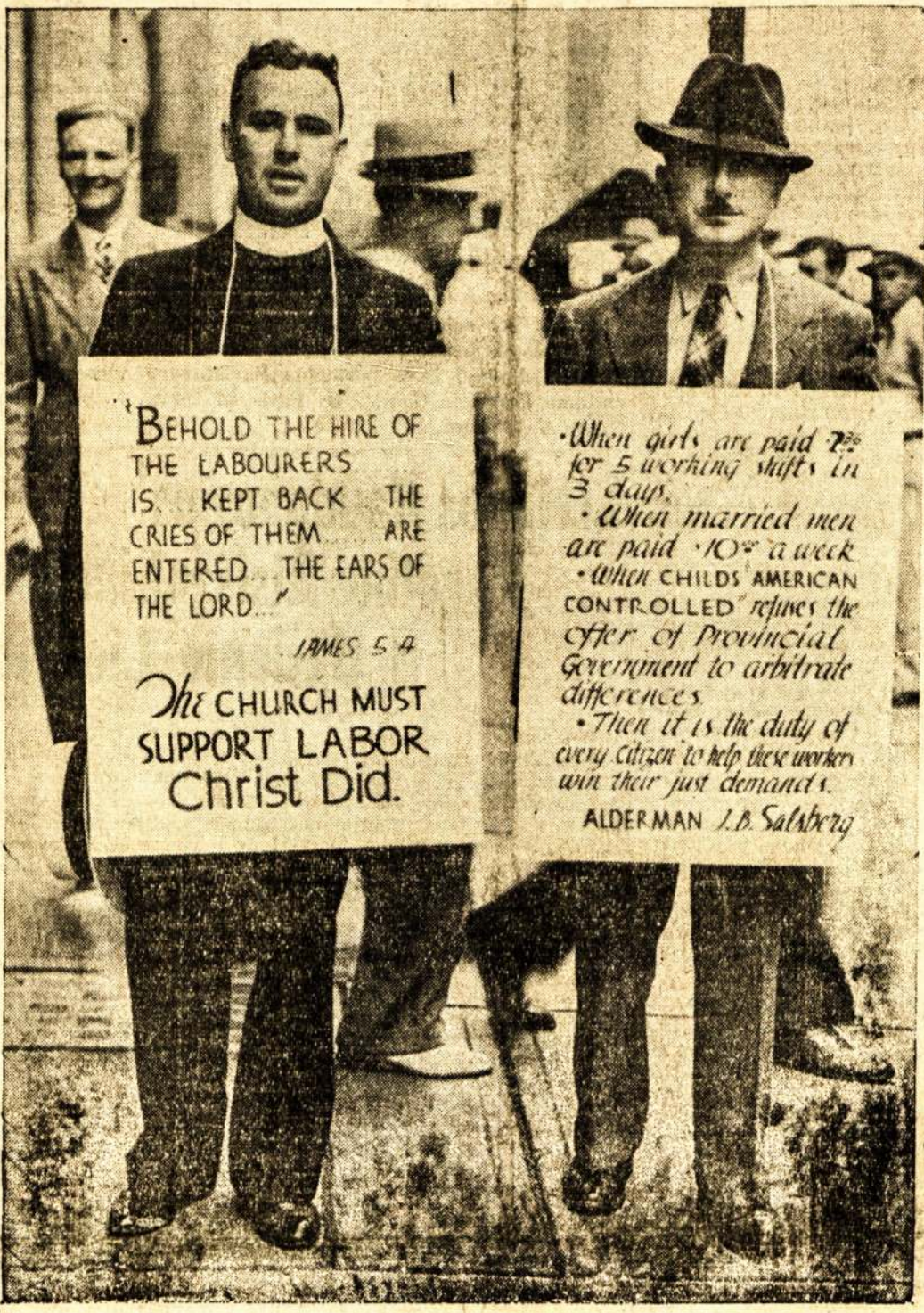
Silpnapročių ar visai bepročių skaičius auga todėl, kad šiais laikais darbo žmonės turi labai daug rūpestių. Tik šiomis dienomis viena moteris Manitoboj pamiso, kuomet valdžia pardavė jos turta iš varžytinių už nemokėjimą mokesčių.

DIDELIS ŽEMĖS DREBEJIMAS GRAIKIJOJ

ATENAI, Liepos 20. — Tūkstančiai Atenų miesto gyventojų šiandien įpuolė į didelę paniką, pajutę vieną iš didžiausių kada nors pirmiau atsibuvusių žemės sukrėtimų Graikijoje.

Šalyje padaryti dideli nuostoliai. Nors nėra galutinų apskaičiavimų, bet manoma bus apie 20 užmuštų ir apie 100 sužeistų. Netoli Atenų esantis Neapatia kaimas beveik sugriautas, kuriame 15 žmonių užmušta ir 50 sužeista.

Žemės drebėjimas sutraiskė Orvpos kalėjimo sienas taip, kad sargai šaukėsi armiją, kad neleidus pabėgti kaliniams.

AR GALIMAS TIK KINČIŲ IR KOMUNISTŲ BEN DRADARBIAVIMAS? Šis paveikslas sako, kad galimas, Jame matome W. E. Long, Evangelikų Bažnyčios kunigą, ir J. B. Salsbergą, komunistų aldermaną, ant pildeto linijos prie Childs restorano, Toronte.

NAZIAI MOKINA JOG HITLERIS YRA VADAS 87,000,000 VOKIEČIŲ

KVIEČIUS PUOLA ŽEMOS KAINOS, LEDAI IR SERANČIAI

REGINA, Sask. — Kanados kviečias gresia pavojus iš trijų pusių: kainų puolimo, ledų ir šeranių.

Yra manoma, kad kviečių kainos šiemet gali nupulti žemiau 60 centų už bušelį.

Calgario apylinkėj kruša priplojo prie žemės kviečias ant 225,000 akrų ploto.

Didžiausiu pavojum skaitomi šerani, kurie iš Suvienytų Valstijų veržiasi į Saskatchewano provinciją didžiausiais kiekiais.

ROSE HENDERSON KEMPĖ SUTEIKĖ ATOSTOGAS STREIKIERIŲ VAUKUCIAMS

TORONTO, Ont. — Kadangi Childs restorano darbininkai streikuoja jau antras mėnuo, jų šeimos kenčia nedatekliai, o ypatingai vaikučiai. Tą matydami, Ros Henderson kempės vedėjai 8 streikiškių vaikučius priėmė dviem savaitėm veltui.

Kadangi kempė kitokių pajamų neturi, todėl kreipiasi į visuomenę. Aukas galima pasiūlyti: 95½ Church St., Toronte.

Sirdies Plakimą Gali Sekti Už Tūkstančių Mylių

Šiomis dienomis Minesota universitete buvo išmėgintas dar vienas naujas išradimas, tai su radio pagelba persiūsti vadinamieji X spindulių judamieji paveikslai. Paimta širdies plakimas ir persiūsta į kitą vietą, kurioje būdami daktarai galėjo tęmtyti kaip plaka toli esanti širdis. Profesorius Rigler sako, kad pavykus šiam bandymui — galint su radio pagelba persiūsti X-ray judamuosius paveikslus — dabar specialistai galės sėdėti už tūkstančių mylių ir lengvai nustatyti ligonio diagnozą.

IS TO SKAICIAUS 20,000,000 UZ VOKIETIJOS SIENŲ

I Vokietijos „Imperija“ Iškai-toma ir Lietuva

PARYŽIUS, Liepos 21. — Vokietijos naziai išleido 3,100,000 kopijų tam tikro vadovėlio, kuris verstinais studijuojamas visų nazijų organizacijų susirinkimuose.

Prie to vadovėlio yra pridėtas žemėlapis, nurodąs kiek ir kur yra vokiečių. Sulyg to žemlapio, Europoj yra 87,545,000 vokiečių, kurių vadu esąs Hitleris. Bet iš to skaičiaus 20,000,000 vokiečių už Vokietijos sienų. Štai lentelė, parodanti, sulyg nazijų žemlapio, kur ir kiek vokiečių:

Vokietijojej	.....	67,000,000
Austrijoje	.....	6,200,000
Dancige	.....	420,000
Luxemburge	.....	290,000
Liechtensteine	.....	10,000
Sveicarijoje	.....	3,000,000
Netherlande	.....	115,000
Belgijoje	.....	150,000
Francijoje	.....	1,700,000
Italijoje	.....	270,000
Jugoslavijoje	.....	700,000
Rumunijoje	.....	800,000
Hungarijoje	.....	600,000
Cekoslovakijoje	.....	3,500,000
Lenkijoje	.....	1,200,000
Klaipėdoje ir Liet.	.....	190,000
Latvijoje	.....	70,000
Estijoje	.....	20,000
Danijoje	.....	60,000
Sovietų Sąjung.	.....	1,100,000
Kitur Europoje	.....	150,000

Viso 87,545,000

Žemėlapis raudona spalva pažymi visas teritorijas, kurios „priklauso“ Vokietijos imperijai.

Kaip matote, nazijų firureris turi gana didelį apetitą, o jis žioja ir Lietuva.

BRAZILIJA SUTIKO BAIGTI PREKYBINIUS KIVIRCIUS SU VOKIETIJA

BERLYNAS, Liepos 20. — Birželio 12 dieną paskelbtas Vokietijos-Brazilijos prekybinis karas šiandien pasibaigė su paskelbimu, kad Brazilija leis atsiskaityti Vokietijos prekybininkams už įvežtus tenai produktus.

Privertę Braziliją nusileisti, naziai jaučiasi laimėję. Mano, kad galėsia už kavą, medvilnę ir kitus daiktus atmokėti savais daiktais. Labiausiai jiems rūpi medvilnė, nes perkant iš Jungtinių Valstijų tenka užmokėti pinigais.

PANAIKINO CHAIN GANG SISTEMĄ GEORGIJOS KALĖJIMUOSE

ATLANTA, Ga., Liepos 18. — Vakar nupielavo paskutinis re-težius nuo kalinių kojų Georgia valstijos kalėjimuose ir tuo panaikino begėdišką „chain gang“ sistemą, kuri per ilgus metus turo valstijoje ekzistavo.

Taipjau panaikino „sweat boxes“ ir bizunais plakimą. Vietoj visų tų inkvizicijų, dabar bus naudojama karceris.

Prasidėjus šioj valstijoje negro jaunuoio Herndon bylai, prieš kalinių apkalimą režežiais smarkią kampaniją emė vesti Komunistų Partija ir Tarptautinis Darbininkų Apsigynimas. Kampanija išjudino plačią Amerikos visuomenę ir pasekmėj to, dabar panaikinta nežmoniškas kalinių kankinimas.

LONDONAS, Anglija. — Čia gautomis žiniomis, Lenkijoje siaučia didelis valstiečių judėjimas, vadovaujamas Lenkijos Valstiečių Partijos, kuri turi 20,000,000 pritarėjų.

Demonstracijose po visą šalį dalyvavę 2,000,000 žmonių. Demonstrantai šauke: „Salin pulkininkų režimas! Salin Be-kas!“

Fašistų Orlaiviai Smarkiai Bombardavo Anglijos Laivus Ir A.S.V. Ambasada Madride

UZRAKINO SOVIETŲ SAJUNGOS DRAUGU RASTINĖ

MONTREAL, Que. — Duplesio policija padarė kratą Sovietų Sąjungos Draugų raštinėj ir paskui užrakino — uždėjo pad-lock.

Isakymas užrakinti buvo duotas paties Duplesio raštinės. Mat Duplesis užima ir prokuro-ro vietą.

Civilių Teisių Sąjunga praneša, kad užves bylą prieš užrak-inimą.

Draugas Z. Janauskas Dalyvaus Montrealiečių Piknike Liaudies Balsui

TORONTO, Ont. — Kadangi montrealiečiai rengiasi į Liaudies Balso pikniką liepos 24 dieną sutraukti šimtus lietuvių, Liaudies Balso administracija ir redakcija savo susirinkime pe-reitą antradienį priėjo prie išva-dos, kad būtų negražu, jei tame didžiuliame montrealiečių paren-gime Liaudies Balso naudai nebūtų Liaudies Balso atstovo. Todėl nutarė pasiūsti draugą Z. Janauską Liaudies Balso admini-stratorių, kad jis asmeniškai pasveikintų visus pikniko daly-vius.

Z. Janauskas ne tik Liaudies Balso administratorius, bet ir montrealietis.

Linkime visiems montrealiečiams ir montrealietėms praleisti laiką Liaudies Balso piknike kuomsmagiausiai.

Nusenusių Lėktuvu Perlėkė Atlanto Vandenyną

DUBLINAS. — Liepos 17 d. Airijos sostinės aerodroman nusileido nelauktas ir nematytas jaunas lakūnas. Tai amerikietis Douglas Corrigan, 31 metų amžiaus gerai prityręs lakūnas.

Aerodromo viršininkai ne tiek stebėjosi neturinčiu Amerikos valdžios leidimo skristi lakūnu, kiek jo orlaiviu. Orlaivis 9 metų senumo, apdaužytas, vielm suraišiotas ir apart dviejų menkų kompasų, neturįs kitokių prietaisų. Bet kelionė ta orlaivine „lize“ lakūnas atliko į 28 valandas ir 13 minučių.

Į New Yorko aerodromą Corrigan atskrido sąvaitė prieš tai iš Los Angeles be sustojimo. Jau delto New Yorko aviatoriai stebėjosi iš lakūno drąsos ir patvarumo. Aerodromo viršininkams jis sakėsi, skrisiąs atgal į Los Angeles.

Nelydimas ir niekeno nepaisomas vaikinas iš New Yorko aerodromo pakilo anksti sekma-dienio rytą. Bet vietoj į vakarus, jis orlaivį pasuko Atlanto vandenyno link, ir vietoj Los Angeles, atsidūrė Dubline.

Lakūnas tesinasi paklydęs. Jis sako, per debesis nematė jo skrenda. Kada apsiūrėjo, tai 25 valandas buvo išbuvęs kelionėj ir jau buvo netoli Airijos.

Zygis visų pripažystamas ne-jmanomai drąsiu. Delto Airijos valdžia neketina lakūną bausti už nelegalų nusileidimą. Neke-tina jo bausti nė Amerikos valdžia.

PERSKRIDO ATLANTA—DABAR NEGAUNA RAMYBES

DUBLIN, Airija. — Douglas G. Corrigan, kuris Atlantą perskri-do su 9 metų senumo orlaiviu, dabar gauna labai daug pasiūly-mų, kurie neduoda jam ramybės.

Jis gavo siūlymus iš judžių gamintojų tapti „žvaigžde“, iš jaunų merginų apsiūsti, ir t.t. Vienas garsinimų klubas ketina nupirkti jam 25,000 dolerių vertės orlaivį.

LOJALISTAI SULAIKĖ FAŠISTUS VALENCIJOS FRONTE

Musolinis Prisiuntė į Ispaniją Naujas Juodmarškinių Divizijas

VALENCIJA, Liepos 20. — Iš Majorjorka salos atlikę itališki or-laiviai šiandien padarė tris di-deles atakas ant Valencijos uos-to. Taikė nuskandinti tenai sto-vinčius Anglijos laivus, tačiau visos numestos bombos nupuolė šale laivų.

Barcelonoje fašistų orlaivini-kai pataikė į gražiausią ketu-rioliktam amžiuje pastatytą ka-tedrą ir ją labai apgadino. Šią ataką darė tikėdamiesi sutrukdyti čionai darytam dviejų me-tų karo sukaktuvių paminėji-mui.

Po kelių mėnesių beveik ty-lėjimo, fašistų artilerija per ke-lias valandas laiko paleido į Ma-dridą apie 500 granatų. Viena granata pataikė į Jungtinių Valstijų ambasados rūmus ir juos smarkiai apgadino. Žmonių aukų nebuvo, nes rūmai aplesi-ti.

Prie Teruel-Sagunto vieskelio, kalnuotoj Viver miestelio apy-linkėj, respublikiečių kariuome-nė stipriai įsitvirtino ir sulaukė fašistų per šešias dienas darytą puolimą ant Viver, Sagarbe, Sa-gunto ir Valencijos.

Fašistai randasi dar už pen-kių mylių nuo Viver miestelio ir už 35 nuo Valencijos. Nuo šios vietos jiems einant pietryčių kryptimi link Valencijos, prie-šais yra didelių kalnų virtinė, per kuriuos galima praeiti pro Ragudo tarpkalnę, kurią gina liaudiečiai.

Ispanijos užsienio reikalų mi-nisteris nurodo, kad Teruel fronte dabartiniuose mūšiuose kariauja 40,000 italy ir daug-bė itališkų orlaivių. Taip pat pažymi, kad nežūrint nesikišimo kontrolės, Cadizo uoste išlaipdi-nama dideli itališkų pėstininkų ir aviacijos kontingentai.

MIRSTA ŽMOGUS, KURIS PAKORĖ 500 ŽMONIŲ

MONTREAL, Liepos 20. — Vienoj Montrealo ligoninėj „be-skausmiai“ miršta mažulikas misteriškas anglas, kuris vadi-nosi Arturu Elisui bet kitomis pavardėmis. Ši maža žmogystė pasaulyje gyveno iš kitų mirties. Būdamas neoficialiu bude-liu, jis per savo gyvenimą Ka-nadoje pakorė 500 nuteistų mir-ti.

Budeliui susirgus mirtina li-ga, jo žmoną ir pažįstamus ap-nyko įvairių laikraščių kores-pondantai, norėdami patirti apie baisių amata turėjusį 70 metų amžiaus senį. Jo žmona ir drau-gai teigia, kad tai buvęs „geras, padorus“ žmogus, bet vargu kas tuo patikės.

STREIKLAUZIŲ APSAUGOJIMUI ATVYKO ARMIIJA

NEWTON, Ia., Liepos 20. — Po didelio susikirtimo streike-rių su skebais, šį 12,000 gy-ventojų miestą šiandien valdo nacionalė gvardija. Buvo taip.

Maytag skalbiamų mašinių kompanija gegužės 9 dieną pas-kelbė darbininkams algų nukir-timą ant 10 nuosimėjų. Indus-triniam Organizavimui Komite-tas išvedė 1,400 darbininkų į streiką. Dirbtuvė buvo iki šiai dienai uždaryta. Šiandien kom-panija su keliais šimtais skebų mėgino atidaryti dirbtuvę, bet įvyko susirėmimas, per kurį ke-ltas sužeista ir kompanija pri-versta uždaryti dirbtuvę.

PARYŽIUS, Liepos 21. — Ang-lijos karaliaus vizito proga a-biejų šalių diplomatai turėjo slaptą posėdį. Kas nutarta ne-zinoma, bet tikima, kad Hal-lifaksas siūlęs spausti Cekoslova-kiją, kad pastaroji savo armiją sumazintų Sveicarijos armijos lygio (Sveicarija 1937 m. turėjo 309 kareivius ir 600,000 at-sarginių). Francūzai manė, kad toks planas tikty Hitleriui, pa-sidarytų proga apguliti francijos ruberiją.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS, LEIDZIAMAS SPAUDOS
DRAUGIJOS, ISEINA DU KARTŲ I SAVAITĘ.

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50. Visur kitur
metams \$3.50; pusei metų \$1.75. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite Liaudies Balso vardu:

LIAUDIŲ BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

Kiek Užsieny Lietuvių ir Emigracijos Priežastys

Profesorius Dr. Kazys Pakštas Pasaulio Lietuvyje rašo:

"Šiandien už etnografinės Lietuvos ribų gyvena arti 900,000 lietuvių, pasiskirstęsiu mažiausiai šitaip:

"Jungtinėse Valstybėse 650,000; Sovietų respublikose 40,000; Vokietijoje 40,000; Brazilijoje apie 35,000; Latvijoje arti 30,000; Argentinoje arti 30,000; Didžiojoje Britanijoje arti 20,000; Kanadoje 12,000; Urugvajuje arti 10,000; Vakarų Europoje (Pranc.) 5,000; Australijoje arti 1,000; Pietų Afrikoje 400; Kuboje ir Meksikoje 400; Mandžūrijoje ir Kinijoje 200. Iš viso užsieniuose 875,000.

"Iš 3,200,000 lietuvių, arti 900,000 gyvena užjūryje, t. y. kas ketvirtas lietuvis gyvena labai toli nuo savo senosios tėvynės. Kurios-gi priežastys tik per 50 metų išstūmė iš tėvynės ketvirtą tautos dalį?"

"Žinoma, sunkus buvo Lietuvai carų režimas, ypač po 1863 metų sukilimo ir net iki pat 1914 m. Bet vien politinių priežasčių nepakanka sukelti didelę emigracijos bangą. Sunkios politinės sąlygos kliudė Lietuvai gyventi tik labai mažam pačių veikliausių ir karingų partiotų sluoksniui, kurs galėjo siekti kelių tūkstančių žmonių. Plačiosios masės labiausiai kentė nuo sunkių ekonominių sąlygų."

Taigi, ketvirtą dalį lietuvių išvyjo į užsienius blogos ekonominės sąlygos, žinoma, kartu su reakcija. Tačiau tos ekonominės sąlygos nei kiek nepagerėjo ir prie lietuviškos valdžios. Profesorius Dr. Kazys Pakštas nurodo, kad

"Dirbąs paprasčiausią darbą darbininkas Lietuvoje per metus uždirba tik 150 dolerių. Iš to uždarbio jis vienas gali žėmu vietos standartu pragyventi, bet jei nori šeimą kurti, tai turi emigruoti į savo krašto miestus, kur uždirbama apie pusantro karto daugiau, arba į užjūrius, kur, prie geros progos, uždarbiai esti 3-4 kartus didesni."

Jei užsienis žmonių pareikalautų, tai dar viena ketvirta dalis lietuvių bėgtų iš tėvynės, jei galėtų susigrąžinti ant kelionės.

Argi Lietuva tokia biedna, kad jos darbininkai ir valstiečiai taip sunkiai verčiasi? Visai ne. Lietuvoj turtų užtektinai del visų ir del tinkamo pragyvenimo. Skurdas paeina iš priežasties to, kad Lietuvos valdžia žiūri tik išnaudojotų reikalų, o valstiečių ir darbininkų reikalai pamiršti. Kas pradeda kelti darbininkų ir valstiečių gerbūvio klausimą, tuos greitai meta į kalėjimus. Suvalkijos valstiečių streikas tą puikiaiusiai parodė. Tokių pavyzdžių galima būtų priskaityti labai daug.

Taip, kol vieni vaikščios pilvoti, gražiai apsisaitė, o kiti skurs, negalės nei šeimyns susikurti, tol Lietuvos emigracija nestos. Jei tik atsiras vieta, lietuviai bėgs iš tėvynės. Sausu patriotizmu niekas negali gyventi.

Argi Tas Pats

Kadangi yra iškeliami aiškėn, jog Arkando vadovaujamas Kanados fašistų judėjimas yra ne kanadiškas, o Berlyno nazų tinklo dalis, Globe and Mail ir kiti reakcionierių laikraščiai šaukia, kad ir tarptautinis judėjimas yra ne kanadiškas, o Maskvos internacionalo dalis. Pažiūrėkim ar ištikrųjų taip yra.

Tarptautinis judėjimas Kanadoj iškilęs iš Kanados žmonių reikalų. Komunistų Partija, CCF, darbo unijos—visos darbininkiškos partijos ir organizacijos buvo sutvertos grynimi Kanados žmonių reikalų. Teisybė, Komunistų Partija afiliavusi prie Komunistų Internacionalo, CCF prie Antrojo Internacionalo, unijos prie Amsterdamo Internacionalo. Tačiau šios afiliacijos tik tam, kad palaikyti darbo žmonių solidarumą. Maskvos valdžia, arba kurios nors kitos šalies valdžia, kuriose randasi vienas ar kitas Internacionalas, internacionalų nekontroliuoja ir aeduoda jiems instrukcijų tą ir tą padaryti tų šalių naudai. Tarptautinis darbininkų susivienijimas neturi jokių imperialistinių tikslų. Bendras darbo žmonių reikalai jis stovi bendrai, vieningai, o kiekvienos šalies darbininkai savuos reikaluos veikia savistoviai.

Visai kitas dalykas su naziais ir jų talkininkais. Nazų tinklui vadovauja Vokietijos valstybė, siekianti užkariavimo kitų šalių. Jos šnipai, jiems talkininkaujanti Kanados fašistai veikia Vokietijos imperializmo naudai. Sukilimas Brazilijoj, kuriam vadovavo ir ginkluos teikė Berlynas, aiškiai tą patvirtina. Kanados fašistų tikslas pakeisti Kanados valdžią ton kriptin, kad ji padėtų Berlynui užgrobti kitas šalis.

Taigi, kaip matote, tarp revoliucinio ir fašistinio judėjimo yra didelis skirtumas. Revoliucinis judėjimas, socialistinis judėjimas, unijistinis judėjimas turi tikslą apginti Kanados darbo žmonių reikalus, apginti Kanadą nuo svetimų šalių pavojaus, o fašistinis veikimas yra organizuojamas iš Berlyno ne vietiniams žmonėms padėti, bet Vokietijos imperializmui.

Prie to dar reikia pridėti štai ką. Daugelis Kanados korporacijų yra kontroliuojamos užsienio kapitalistų. Joms norėtųsi, kad Kanadoj darbininkiško judėjimo nebūtų, nes be jo lengviau darbininkus išnaudoti. Prie to, nikelio kasyklų savininkai, kurių dauguma taipgi užsienyje, nenori, kad Kanadoj augtų demokratinis, taikų remiantis judėjimas, kuris galėtų priversti Kanados valdžią palaikyti taikos bloką. Jiems svarbiau karas, prisirengimas karui, nes tuomet perkamas nikelis ir kiti karui reikalingi daiktai.

Kanados priešai Kanadoj turi daug reikalų. O jų reikalų gynėjais yra fašistai. Jie juos palaiko, finansuoja. Jiems nesvarbu, kad savo laiku Kanada galėtų netekti nepriklausomybės.

Kaip užsienis valdo Kanadą, galima parodyti ir pavyzdžių. Štai, New Toronte yra Goodyear Rubber and Tire fabrikas. Jis priklauso Suvienytų Valstijų kapitalistam. Kuomet fabrikas darbininkai pradėjo smarkiau organizotis į uniją, o juos remti visuomenės priemiesčio viršaiti sukurstė išleisti patvarkymą, uždraudžiant mitingus be viršaitio leidimo. Garsiakalbių naudoti be leidimo taipgi negalima. Sudburyje nikelio kompanija visuotinas viešpats.

Darbininkams reikia kovoti prieš Berlyno nazius ir kitus, kurie stengiasi išnaudoti Kanadą savo tikslams.

Kas Rašoma Kituos Laikraščiuos

Reikia Laikyti Išvieno

"Draugas," rašydamas apie žydų persekiojimą Vokietijoje, sako:

"Katalikai ne vieną kartą parodė žydams užuojautą ir kiek leido sąlygos, savo paramą jiems suteikė. Mat, katalikai gerai supranta, kad jei kas smarkiai nusistatęs prieš žydus, jis nusistatęs ir prieš katalikus. Atimti teisę vienam, reiskia atimti ją teise visiems. Jei kas tarnauja Tikios Kunigaikščiu, kas tarnauja garbei, žmoniškumui ir teisešumui, negali eiti drauge su pagiežos ir neapykantos legionu.

Joks tikras katalikas nedalyvaus žydų persekiojime, nes žydams taikomas smūgis paliečia visus žmoniškumo reikalus. Atskirai mes, katalikai, tikime, kad žydus yra klaidingas savo doktrinoj ir tikėjime."

Gerai pasakyta. Reikia pridėti dar tiek, jog naziai yra ir katalikų priešai—jie yra priešai visko, kas gera daugumai žmonių. Fašizmas, mat, yra brutali ir gryna stambaus kapitalo diktatūra. Liaudies laisvė, civilės darbo žmonių teisės, pavojinga stambaus kapitalo viešpatavimui, fašizmas delto ir slopina visa tai.

Katalikai turėtų taipgi nekovoti prieš komunistus. Reiktų bendrai eiti prieš fašizmą. Teisybė, kad tarp katalikų ir komunistų yra skirtumo religijos klausimu, bet skirtumas, kuris negali kliudyti bendram veikimui prieš fašizmą.

Kaip katalikai su žydais neprivalo ginčytis del skirtingų doktrinų, kada reikia išvien laikytis prieš bendrą priešą, taip komunistai ir katalikai neprivalo ginčytis religijos klausimu, kuomet reikia kovoti prieš visų bendrą priešą.

Pagaliau komunistams religijos klausimas nėra pats svarbiausias.

Svarbiausia yra darbo žmonių gerbūvis, jų teisės, laisvė, jiems skaitai atetiis.

Ir katalikai ir komunistai sykiu dirba ir lygiai išnaudojami. Jie nesivadina del religijos dirbdami. Jie nori vienas kitam padėti. Reikia taip elgtis ir išlaukę dirbtuvės.

Teisybė, yra tokių, kuriems ginčas del tikybės, del pažiūrų yra barjeru bile kokiam susitarimui, bet tokių juk neveda organizacijų reikalų, nenustato jų veikimo programų. Pagaliau, tokius reikia pamokyti, jog yra daug svarbesniu reikalų ir bendrų reikalų.—Vilnius.

Iš Administracijos

Dr. C. Mark, Albert Canyon, B. C., prisitūntė Ispanijos našlaičiams \$10.57 aukų, kurias suaukavo apylinkės draugai bei draugės. Pinigai perduoti į atitinkamą komitetą.

Dr. S. Krisčius, St. Boniface, Man. ALDLD 217 kuopos sekretorius prisitūntė \$2.85 už per pusmetį išplatintus Liaudies Balso numerius.

Savo laisgė jis rašo, kad Winnipeg ir St. Boniface gyvenanti lietuviai veik visi yra Liaudies Balso nuolatiniai skaitytojai. Tas tiesa. O vis tik per savo darbštumą draugai sugėbė taip paskemkinti platinti Liaudies Balso tarp pravažiūjančių ir darbo ieškančių draugų. Tai pavyzdįngai atlikta Liaudies Balso platinimo darbas.

Āciuojū Draugams Montrealiečiams

ST. AGATHE.—Besilankant Montreale, pas mane atsilankė draugas Rutelionis ir Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos narių vardu įteikė nuo jų penkis dolerius dovanų.

Draugai ir draugės! Noriu pareikšti, kad jūsų dovana man palengvins perkelti sunkų likimą ir padės sugrįžti į jūsų tarpą, kur stengisius kiek galėdamas jums atsilvyginti ir kartu su jums dirbti darbininkų klasei naudingą darbą. Tad už suteiktą pagalbą ir užuojautą sunkioje ligoje, tariu daugkartinį sirindą aciu ir pasilikeu linkamas jūsų susieptas.

D. Skardžius

DEDA KERTINĖ AKMENĖ

Pensylvanijos valstijos budinkas New Yorko Pasaulinėj parodoj bus kopija Independence Hall, kuri randasi Philadelphiaj, kur 163 metai atgal buvo paskelbta Savistovumo Deklaracija. Čia matome governor George H. Earle su žmona ir parodos prez. Grove A. Whalen.

Lietuvos Raudonosios Pagelbos Atsisaukimas Užsienio Lietuvius

Gerbiameji:

Susidarius ypatingiems sunkumams, mes vėl kreipiamės į Amerikos lietuvius, prašydami paramos Lietuvos politiniams kaliniams ir jų šeimos. Dalykas tas, kad pradėjus Lietuvoj viešpatuoti kunigui Mironui, žymiai sustiprėjo fašistinis terorizmas. Paskutiniu metu įvyko labai daug areštų, labai daug sukišta į kalėjimus, daug išsiusta į Priverstinio Darbo stovyklą. Be to, padaugėjo ir laisvėje paliktų šeimų skaičius.—čia tarp pat reikalinga parama. Iš laisvėjusių išėjusių draugai reikalingi gydymo, sanatorių ir kurortų. O paskutinieji areštai sudavė gana stiprų smūgį Raudonosios Pagelbos darbu. Taigi, po-

litiniams kaliniams ir jų šeimoms gresia badas ir visiškąs jų sveikatos suyrimas.

Todel mes kreipiamės į jus ir tikimės, kad Amerikos lietuviai, kaip ir visuomet, gyvai atsilieps į mūsų šauksmą ir artimiausiu laiku savo broliams politiniams kaliniams bei jų skurstančioms šeimoms suteiks materialinę paramą.

Laukiame ir tikimės greitos Jūsų pagelbos.

Su draugiškais linkėjimais,

—Lietuvos Raudonoji Pagelba

P.S. Pinigus siųskite senais antrašais, o jei neturite jų, tai truputį palaukite, pasiūsime kitus.

Šiaulių Kalėjimo Kalinių Atsisaukimas

Brangūs Draugai ir Bičiuliai:

Rašome jums iš fašistinio Lietuvos kalėjimo Šiauliuose. Šia proga norime nušviesti, kaip mums čia teikiama medicinos pagelba.

Šį klausimą pirmiausia keliamė delto, kad tai dabar mums yra opiausia fašistinio kalėjimo režimo vieta. Antra, norime savo užjūrio broliams atskleisti gyvais faktais, kaip čia atrodo fašistinis vėdas be kaukės, kaip dabar elgamasi su kaliniams-ligoniais.

Del aiškumo priminsim nors pora bendrų aplinkybių, kurios čia medicinos pagelbą daro aktualią.

Visų pirma, ardo ir silpnina kalinių sveikatą menkas, vienodas ir dažnai apgedęs kalėjimo maistas. Rytais — juoda kava (Surogatas) su sausa duona; vakarais skysta sriuba, dažnai miežinis kruopos beveik be jokių riebalų, kurios taip įgriso, taip atsidob, kad ilgai pasėdėję draugai jų ir kvapo nebepakenčia, nors delto dažnai lieka be vakarienės. Kol nesugedę produktai, daugiau pakendami yra pietūs (1 litras sriubos). Tai ir visas kalėjimo maistas. Bet kas antras, pusmetis, ypač pavasari, kalėjimo maistas sugenda: kopistai perrūgsta, burokai ir bulvės pajuosta ir pradeda pūti, bet jų nepakeičia, mašina jais kalinius tol, kol išsibaigia atsargos. Taigi menkas, vienodas ir dažnai sugedęs maistas silpnina ir ardo kalinių sveikatą.

Antra, tai keleriopai nenormalus politikinių sukišimas kameroje. Pav., dabar trijose kameroje (5X7 ir 6X8 grindų plotu) yra laikomi 65 žmonės. Vienoj iš jų būtent 49-toj, kurioj išskirti daugiausia žydų tautybės draugai, sukimšta 26 žmonės, tuo tarpu kai kitose (ne politinių) kameroje laikoma po 10-14 kalinių. Del tokio kameroj perpildymo nuo dulkių, kylančių iš senų sutrūnijusių drabužių ir patalinių, niekam negalima absiginti. Lengvai suprasipti, koks yra oras nuo žmonių prakaito vasarą, arba nuo kvėpavimo žiema, kuomet daugiau uždaromi langai (kameroje ventiliatorių nėra), ir kaip tai etsi liepia ner 3-8-10 metų ir daugiau. Tad arej bus kam nuostabu, kad kalėjimas yra lizdas visokiųjų ligų, kad čia niekad

netruksta kiekvienoj kameroj sergančių džiova, reumatu, trachoma, skilvio, nervų, širdies, gerklės ir inkstų ligomis, kad čia nuolat sukiojasi įvairios odos, ausų ir kitokios ligos. Ar gali kas netikėti, kad daugumas politinių kalinių turi daugiau ar mažiau išsivysčiusių 3-5 ir net daugiau ligų kartu.

Dabar konkrečiai apie sanitarinę priežiūrą ir medicinos pagelbą.

Kaip draugai jau būsite girdėję, š.m. balandžio 16 d. čia mirė politinis kalinys GRIGAS Bronius. Jo mirtis—tai, visų pirma, pasėka visiško nebuvimo Šiaulių kalėjime medicinos pagelbos. Jis tiesiog marinate buvo numarintas.

Grigas jau senai skundėsi skilvio liga, negalėjo valgyti, pavalgęs dažnai vemdavo, bet kalėjime gydomas nebuvo. 1937 metų rudenį buvo atvežtas iš Raseinių kalėjimo į Šiaulių kalėjimą, specialiai gydymui. Bet kalėjimo kydotojas Gogelis, išlaikęs 5 savaites bendroj kameroj, jį sergantį grąžino į Raseinius. Š.m. vasario mėn. jis vėl buvo atvežtas į Šiaulių kal., tačiau dabar jautėsi daug blogiau, pradėjo skustis nervais, bet taip pat jokio dėmesio į tai kreipta nebuvo. Pagaliau kovo 29 d. GRIGAS buvo išauktas pas gyd. Gogelį. Tas, kaip jam įprasta, veik neapžiūrėjęs ligonio, pasakė, jog nieko nesą ir jis galis eiti. Duoti kažkokie milteliai nieko nepadėjo ir jis dar kartą prašė pas gydytoją. Bet išauktas nebuvo. Kovo 31 d. GRIGAS jau nebėgėlėjo vaikščioti, nieko nevalgė ir karščiauro. Kiti kameros gyventojai kelis kartus prašė sanitarų Paulavičių ligoni užrašyti pas gydytoją, bet tas griežtai atsisakė, reikalaujamas, kad pats GRIGAS išeitų pas jį į koridorius ir prašytų užrašomas. Tik kai buvo kreiptasi į būdinti sargą, kad tas pašauktų pas ligonį feičerį ar gydytoją, sanitaras atleido išmatuoti ligonio temperatūrą ir balandžio 1 d. su 38 laipsniais buvo priimtas į kalėjimo ligoninę.

Gyd. Gogelis kontaktavo angina. Dvi savaites ligoni visai nesirūpino, nors to temperatūra buvo aukšta, ir kartais, netekęs sąmonės, pradėdavo kiedėti. Tik balandžio 13 dienos ligonis

buvo gydomas kažkokiais milteliais bei gerklės skalavimu. Balandžio 13 d. ligonis visiškai nustojo sąmonės. Buvo išauktas iš miesto gyd. Tallat-Kelpsa, tačiau ir jo pirašyti vaistai ligonio jau nebeįsigelbėjo: jis, neatgavęs sąmonės, balandžio 16 d. mirė.

Pasakyti, kokia liga GRIGAS mirė, mes, žinoma, negalime, tačiau yra aišku, jog tai buvo ne angina. Kalbama, kad nuo smegenų plevės uždegimo; feičeris tvirtina, kad nuo tuberkuliozės; bet tikrai nustatyti mirties priežastį ir netinkamą ligonio gydymą galėtų tik besašiskas gydytojas, padaręs lavono skrodimą. Skrodimas, nors ir buvo reikalaujama, padarytas nebuvo, ir tai leidžia manyti, kad norėta nuslėpti gyd. Gogelio klaidingą diagnozą bei netinkamą ligonio gydymą (nors, tiesą sakant, ligonis beveik nebuvo gydomas).

Šiandien guli ligoninėj taip pat, kaip ir GRIGAS, numarintas kalinys Vincas MENDELIS (kriminalinis). Prieš 5 savaites jį grąžino iš durpyno darbų besiskundžiantį krūtinės ir gerklės skausmais. Tik prieš porą savaičių jį iš bendros kameros atkėlė į ligoninę, bet apžiūrėjęs jį gydytojas, kaip paprastai, "nieko" nerado, nors temperatūra greit kilo. Praeią savaitę gyd. Gogelis tyčiojosi, jog jau galis šokinėti ant vienos kojos (antros del reumato MENDELIS nevaldė), o po dviejų dienų ligonis mirė.

Prieš du mėnesius kalėjimo dirbtuvėje buvo sunkiai sužeistas kalinys SURDOKAS (kriminalinis). Lentos nuopiova, pagauta mechaniško piuklo rato, smogė į krūtinę ir padarė gilia didelę žaizdą. Dabar paviršutinė žaizda užsitraukė, bet matyti, buvo sužalota plevra ar plaučiai, ir SURDOKAS iki šiol sunkiai serga. Tačiau gyd. Gogelis nei jį Kaunan siūnčia, nei pats gydo. Nepadaryta nei sužalotos kūno dalies rentgeno nuotrauka.

Balandžio mėn. pradėjo skustis viduriais Balčiūnas (kriminalistas); nieko nevalgė, bet veltui. Kurį laiką jį "gydė" sanitaras; ligonis vis ejo blogyn. Ir tik jam padavus skundą, jis buvo paimtas į ligoninę, bet ir čia gyd. Gogelis nieko nedarė, kad ligoniui pagelbėtų. Kai gyvybė atsidūrė pavojuje, Balčiūna veikt be sąmonės išgabeno į Kauno kal.

Dabar, rašant šį laišką, ligoninėj guli 3 politikiniai: diplomuotas teisininkas M. Joffe, kuris sunkiai sirgo ir trečias mėnuo čia guli ir du darbininkai, VOLPE Abr. ir STENDELIS Karolis, atvežti gydyti iš Raseinių kal. Šiedu smarkiai serga, sakoma—plevritu. Draugo VOLPES temperatūra dažnai siekia 40 laipsnių. Bet nežūrint šių draugų prašymo ir kolektyvo reikalavimo, Gogelis nei leidžia jiems kviesti gydytoją iš miesto (netgi savo lėšomis), nei veža gydyti į Kauną.

Gyd. Gogelis veik visai negydo ligonių, atvežtų iš Raseinių Tauragės ar kitų kalėjimų. Juos laiko bendrose kameroje su kitais kaliniais. Pav., galime nurodyti, be velionies draugo GRIGAS, iš Tauragės atvežtą skrepuliančią kraujais džiovininkę DAUKŠEVICIOTĘ, kuri ne tik kad negauna reikiamo gydymo bet dargi nėra izoliuota.

(Bus daugiau)

Ivairenybės

Šis Tas Apie Vedybas

Alfredas Adleris, pagarsėjęs Austrijos psichologas, visuomet pataria jauniems vyrams laikytis nuošaliai nuo merginų, vėčiančių laukti susitikimų. Tokios yra daugiau susinteresuosius savimi, negu palydovais. Šiose sąlygose įvykdytos vedybos nepadaro vyro laimingu.

Kitas vedybų žinovas tvirtina, kad aukštesnius mokslus baigusiu moterų visuomet mažiau apsiėdą, negu baigusiu žemesnius mokslus, bet vis tiek pabaigus kolegijas iš trijų merginų dvi tuojau eina prie altaribus.

Apraudos statistikų apskaičiavimu, daugiausia merginų ištekia sukačius 22 metams amžiaus, o vyrų 25 metams amžiaus. Iš kiekvieno tūkstančio porų daugiau kaip 10 metų gyvena 927 poros, daugiau kaip 25 metus 759 poros, daugiau kaip 50 metų tik 168 poros.

Vedybinis gyvenimas daug priklausio ir nuo to, kas būna domnuoiančiu draugu. Kur moters būna dominuojančiomis turėmis, kkaip sakant, valdo vyras ir vyrus, tokių vedybų tik 47 nuošimčiai būna pasekmingų, o jei vyras dominuoja, tai 61 nuošimtis vedybų būna pasekmingų. Laimingiausias vedybos ten, kur abi pusės visus

Darbininko Akim Žiūrint

Anglijos karalius su karalienne ir visu pulku didžiųjų vizituoja Paryžiuje. Vynas ir gražios kalbos tekės upeliais per kelias dienas. Bet del tų kalbų nei krauju laistomi Ispanijos laukai nudžius, nei darbininkų būvis pagerės.

Viena geroji pusė to vizito yra tame, kad yra parodoma solidarumas tarp tų dviejų šalių, kas žinoma, nepatinka fašistams.

Jau dveji metai sukako, kai žudoma Ispanijos liaudis. Milijonas žmonių išžudyta. Krašto turtai sunaikinti, sugriauti. Tai vis pasekmės fašistinės kultūros.

Bet Ispanijos darbo žmonių pasiryžimas apsiginti nuo priešų nepalaužtas. Priešingai, jis stiprėja, auga. Trūksta ginklų, bet minios vieningai su pasiryžimu, tvirtai sako: No pasaran! Mūsų ryžtingumas kovon prieš fašizmą ir išnaudotojus turi lygiai augti ir stiprėti.

No pasaran! — mes turime tvirtai pasakyti visiems reakcionieriams ir jų talkininkams, kurie atmetę žmoniškumą, dorą eina jiems tarnauti.

Šio Liaudies Balso numerio puslapiuose telpa apylinkimais kelias gautas laiškas iš Šiaulių kalėjimo nuo politinių kalinių.

Kiekvienas žmogus perskaitęs jį įsitikins, kaip žauriai Lietuvos kalėjimuose yra kankinami antifašistiniai kaliniai ir kad jiems visokeriopa pagelba tuojau reikalinga.

Ne tik kaliniai, bet ir visa Lietuvos liaudis laukia mūsų moralės ir materialės paramos. Mes Kanados lituviai galime ją suteikti. Tokia parama buvo teikiama per Kanados Lietuvių Kongreso išrinktąjį Komitetą. Mums reikia ją atnaujinti ir sustiprinti.

Kanados Lietuvių Kongresas yra toji jėga, kuri suteikia pavertiesiems paramą, o išnaudotojams smūgį.

Dalyvaukime antrajam Kanados Lietuvių Kongrese—bus didesnė jėga.

Perskačiau neseniai atėjusį Amerikos lietuvių jaunuoju žurnalą "Voice" No. 3.

Tai puikios minties ir darbo žurnalas. Jis taikomas čia auganciam lietuvių jaunimui, bet yra lygiai vertingas ir suaugusiems. Ypatingai norintiems pramokti angli kalbą patartina tą žurnalą užsisakyti, nes kalba labai lengva, graži, skambi. Ji skaitant lengvai galima prasilavinti anglų kalboje.

Žurnalas kainu tik \$1.50. Užsiprenumeruokite jį per vietinį ALDLD kuopų sekretorių, per Liaudies Balso, ar tiesioginiai. Nesigalėsitė.

Frenzelis skiria 100 dolerių, jei įrodysiu, kur SD išėjo prieš Kanados Lietuvių Kongresą.—Lai pasiskaito Naujienų 140 numerį, ten ras savo tarimo žodžius. "T. S. D. Komitetas" pasirašytus. O iš to šimto, kurį man paskyrė, lai paaukoja nors vieną dolerį Lietuvos politiniams kaliniams.

Keista, kad žmogus naktį permiegojęs ant ryto užmiršta savo praeitos dienos darbus ir prašo, kad kiti parodytų.

Liaudies Balso štabas yra nusitaręs, kad šios vasaros sezono pasimatyti su visais artimesnių kolonijų draugais ir aplankyti juos laike ruošiamų piknikų. O suėjus pasidalyti mintimis, pasitarti laikraščiu ir visais kitais darbininkus liečiančiais reikalais.

Man teks aplankyti Montreale, buvusiojį "tėviškė". Montrealiečiai, pasimatysim Liaudies Balso piknike. Z. J.

reikalus tvarko kooperacinius pavyzdžius. Tokių vedybų net 87 nuošimčiai esti pasekmingoms.

Seimynos santykių žinovai teigia, kad daugiausia vaidų kykla del moterų papročio perdaug kalbėti, o moterys baisiai pyksta, kad jų vyrų per mažai kalba.

Statistika parodo, kad kaimišku apylinkiu vaikiniai ir merginoms susituokia jaunesniam amžiuje, negu miestų jaunimas. Kaimiškos apylinkės prieš 25 metus amžiaus ištėka 58 nuošimčiai visų merginų, o miestuose iki to pat amžiaus ištėka tik 47 nuošimčiai visų merginų.

Lietuvoje

Kaip atrodo Zarasų apylinkės kurortas

Zaragai. — Zarasai, atmetus tai, kad Palanga turi didelius jūros malonumus, grožio atžvilgiu yra pirmasis kurortas Lietuvoje. Aukšti pušynais apsidengę kalnai, ištisa penkių ežerų virtinė ir vandeninga Nikojos upė iš 3,000 hektarų susidedančių kurorto plotą šiais gamtos atributais yra praturtinti tiek, kad be jokių liuksusų per visą mielą vasarą pailsio ieškantis žmogus nenuobodžiaujantis gyventojas. Miestą ir visą kurortą iš vakarų pietų ir rytų pusių supa ežerai. Tai yra gražūs pusiasalis, Gražus tuo, kad jis yra perdėm kalnuotas. Kalnų yra net iki 243 metrų aukščio. Visi šie iškilimai, slėniai, ežerų pakrantės ir ežeruose esamos penkis didelės salos apaugę gražiaisiais pušynais. Vaidzai žavingi, gamtą nepaprastai grožio, ežerų salos, iškilimai, pusiasaliai plačią apylinkę pina į vieną ratą besiteisiantį ir okupuotą kraštą ir Lietuvos gilumą.

Siame krašte jau nuo senai buvo norima įsteigti kurortą. Šiokiomis tokiomis pastangomis Zarasai gavo kurorto vardą 1928 metais. Atvažiudavo ekskursijos, apsidavė vienas kitas užsieniečiai, bet savų vasarotojų Zarasai turėjo tik po kelis asmenis. Tik 1935 metais miesto savivaldybė pastatė vieną vasarnamį. Dabar pastatė dar du vasarnamius, tik žymiai erdvesnius, kuriuose gali sutalpinti apie 150 vasarotojų. Vasarnamiai stilingi, gerai įrengti, jų pastatymu išleista apie 70,000 litų. Priskaitant ir nevasarajimui statytus namus, šiuo metu gali kambarių susirasti apie 300 vasarotojų.

Kurorto ribose esąs Zarasų miestas šiuo metu turi apie 6,000 gyventojų, nors ir skaitomas antrasis miestas, be to, mažiausias apskrities Lietuvoje, tvarkomas gražiai, nuosekliai. Seni namai atitinkamai atremontuojami. Sutvarkyti salgetiniai, greta jų kultūrinis žolėmis užsėti skverai, — pašalinta gramzdžiška cerkvė, jos vietoję užvestas gėlynas. Maisto produktų prekyba prižiūrima. Kaip ežerų krašte daugelis mėgsta žuvis. Jų prekybą tvarkyti naujai pastatytos salės, rūšyje įrengti specialūs baseinai su nuolat automatiškai besikeičiančiu vandeniu.

UTENOS PILIAKALNŲ AT-SIBUVO TRADICINIS MŪNĖJIMAS

Utena. — Prie Malėtų vieškelio ketvirtą kilometrą nuo Utenos yra Utenio pilialkalnis, ant kurio kiekvienais metais šauliai rengia tradicines jonių nakties apeigas.

Šiemet tokias apeigas padarė birželio 25 dieną. Kai stalo per didelį šakų laužo susirinko daug žmonių. Šaulių vadai pasakė kalbas ir uždegė laužą. Po to tęsėsi meninė dalis: choras padainavo keletą dainelių ir at-sibuvo šokiai.

DEL TURTO BROLIS NU-SOVĖ BROLIS

Panevėžys. — Kupiškio valsčiaus, Pasepečio vienkienio gyventojas Pranas Kraičiukas, 42 metų amžiaus, birželio 26 dienos vakare iš užpakalio peršovė savo brolių Petrą Kraičiuką, 27 metų amžiaus. Šūvis palaido iš revolverio, kulka pataikė į nugarą, padarydama mirtiną žaizdą. Broližiūs, peršovęs brolių, pats nuėjo policijon ir pasidavė, sakdamas, kad brolių peršoves ginčo įkarštyje dėl žemės dalybų.

Petras Kraičiukas po kelių valandų Panevėžio ligoninėje mirė, o Petras Kraičiukas suareštuotas ir byla perduota Panevėžio apygardos teismui.

BLOGAI ATRODO PANEVĖ-ZIO APYLINKĖS PASELIAI

Panevėžys. — Nors šiemet pavasaris buvo ankstyvas ir Panevėžio apskrities žemės geros, bet birželio mėnesio pabaigoje pesėlia silpnai atrodė. Žiemkenčiai dar pakenciami, bet vasarųjų sunku kur geresnį matyti. Vienur jis palei žemę ir išgeltes. Šausros paliko pievas bei dobi-nenas plikas. Nors žmonės do-bilus jau piauna, bet visai ma-ži, vos nuo žemės pakile.

Apskritai, laukų derlius šie-met bus nepuikusias, bet už tai sodai pilni. Obuolių yra tiek daug užmegsta, kad jie negali

PRADĖJO TIKRINTI MAISTO KRAUTUVIŲ SVARĄ

Marijampolė. — Šiuo metu Marijampolės svaros komisija, susidedanti iš gydytojo, policijos ir miesto savivaldybės at-stovu, iš eilės net kelis kartus ėjo per valgomų prekių parduotuves, valgyklas, arbatines ir kitas įmones, tikrindama svarą. Už neturėjimą gydytojo išduotų sveikatos liudijimų, už nesėsi-ojimą baltų chałatų ir kitokių ne-svarą keliems asmenims sura-šyti protokolai.

TYRINĖJA NAUJAM PLEN-TUI STATYTI GALIMUMUS

Raseiniai. — Šiuo metu vykdo-mi tyrinėjimo darbai naujam plentui Kelmė-Tytuvėnai-Šiluva. Atrodo, jog šis plentas bus re-zultatas katalikų perynkščių pa-gėdavimų. Jie pernai laike Šil-uvos atlaidų reikalavo pagerinti su šiluvos „šventvietė“ susi-siekima. Tada jie pagedavo ne tik plento, bet norėjo, kad vy-rausybe pravestų net geležin-kelį.

MIESTELIS, KURIAMĖ KLE-BONAS TURTINGIAU-SIAI GYVENA

Vyžuonos. — Utenos autobusų stotyje jau temo vakaras. Ma-žas stoties laukiamasis buvo sausakimšai perpildytas kelei-vių. Utenoje taip retai pasitai-ko, bet kadangi rytojauš dieną Vyžuonos turėjo įvykti ketu-riadesimties valandų atlaidai, daugumą kelevių sudarė maldi-ninkai, karabėlninkai ir vienas kitas elgeta.

Per dvidešimt minučių auto-busas pasiekė Vyžuonas. Vaka-ro priedelėje iš aukštam kalne stovinčios baltos bažnyčios pasipylė keli simtai maldininkų. Tai buvo atlaidų išvakarės. Pakalnėje sruvena tyliai te-kanči Vyžuona. Tiltas nugariau-tas, — ruošiasi naują statyti. Pėstiesiems praėti padarytas siau-ras lieptelis, ant kurio vos spē-ję užteisi maldininkai įlūžo.

Rytojaus dieną karėšamos ir krautuvis labiausiai laukė į-vykstančio skaitlingo subuvimo. Suvažiuo aplinkinių parapijų klebonai, bet kartu su jais iš vakarų pusės pasirodė tamsūs, šalto vėjo velkami, debesys. Šal-tas lietus su dideliais ledais at-laidus pakreipė kiton pusėn: iš lauktos didelės šventės paliko eilinė diena. Klebonijoj svečių buvo susirinkę numatytas skai-čius. Namas erdvas, net dviejų aukštų, virtuvė pilna šiemet iš-gudytų ir tik ką iškeptų višči-ukų, — vaizdas malonus, sotus. Visur groja patefonai, per da-žytas grindis patiesi kilimai, už stalo sėdintys aptarnauja net kelios jaunos šeimininkės.

Norėjau surasti žinomą vi-suomenės veikėją ir pramoninką vjetos kleboną kunigą Mileiką, bet tai sekėsi netaip lengvai, mat klebono ilgai užsibūta spirito va-rykloje.

Vyžuonoje neblogoi vystosi pramonė. Tūla dvarininkė Maiš-tavičienė, likviduodama dvarą ir kitą turta, didelę spirito voryklą pardavė biznieriui, kurių sąsta-ta dabar sudaro Faibelis Levio-ras, Chaimas Palovinas ir J. Sondeckis, kurio igaliotiniu yra vjetos klebonas kunigas Mileika. Jiegu nereiktų laikytis oficialū-mo, tai jis, gal būt, dalininkas. Man atsilankius, jis šiais reika-lais buvo užimtas. Šių spiriti-ninkų kompanija valdo ir dvaro centrą iš 89 ha, bet kaip prie daugelio savininkų, jis apleistas.

Kunigas Mileika yra daug pa-sireiškęs kooperacijos darbe. Praėjusiais metais čia veikė bendrovės vardu, bet tiesiog-i-nė jo nuosavybėje buvo Už-palių pieno perdirbimo bendro-vė, už kurią kunigas gavo 30,000 litų. Taip pat kunigas yra pasit-urjis finansininkas — ilgametis Vyžuonių smulkas kredito draugijos pirmininkas. Be jo, sakoma, kad bankelis neišsilai-kytu, bet prie jo neišilauki kiti valdomieji organai.

Popietyje iš bažnyčios išėjo senutė. Veidas dar skaitus, bet linijos — kaip gubos. Ant dešinės rankos sunarpliotas didelių rti-nių ilgas rožančius, — po ranka pasispaudusi didelę knygą. Tei-raujuosi.

— Senute, ar nematei klebo-nėlio? — Kad nebeprisigirdžiu... Kle-bonėlis? Ot geras dvasios lėvelis. Va žiūrėk, vieniem gim-nėm nupirka pinkių valakų Jun-

gelių dvarą, kitam centrėj, ir da kai kam pa vienkiemį. Duok jam, viešpatie, po smerties dun-gaus karalysty, labai geras ku-nigėlis. Un pinigų tai pakvopnas. Amžinį atilsį, mirė mana vyras Laurynas. Nuėjau pas kunigėlį ir klausiu, kiek reiks už pakavo-nį. Užsiprašė trijų šimtų mar-kių. Takių pinigų neturėjau. Da-viau dešimtį aukšinių ruskų rub-lij. Klebonėlis net na žemės pa-šoka. Duok jam, dieve... Ale bagotas ir tynai neprapuls.

NOREDAMAS NUSIZUDYTI DU KARTU SKANDINI

Klaipėda. — Vienas uosto dar-bininkas, truputį „išsimaginęs“, panorėjo nusizudyti nusiskandin-ant žiemos uoste, bet tvarkos dabo-tojų buvo laiku pastebėti ir iš-trauktas iš vandens. „Sken-duolis“ supykęs ant savo išgel-bėtojų, vėl šoko į vandenį, ta-čiau ir antrą sykį buvo ištrauk-tas ir nugabentas daboklėn pra-siblaivyti.

NESANT CIVILINĖS METRI-KACIJOS PATYS KUNIGAI NESUKONTROLIUOJA

Kaunas. — Nesant įstatymo, normuojančio metrikų sudary-mo reikalus, žmonės savo sume-timais bėga iš vienos religijos į kitą, sudarinėja metrikavimo ak-tus. Teismai to nepripažįsta, tad būna daug bylų dėl dvipatystės, daugpatystės ar net poliandri-jos. Štai dabar Kauno apygar-dos prokuratorijoje surašytas toks kaltinamasis aktas.

Buvo taip: Petras Kulieša ir Teodora Senovaitė sudidė gy-

veno nuo 1927 metų kaip vyras su žmona. Juodu susituokti ne-galėjo, nes Kuliešos žmona 1915 m. išvykus į Rusiją ir nežinia kur dingus. Kulieša su Senovai-te susilaukė penkių vaikų, kurių du mirė, o trys auga: Petras, Leonardas ir Stasys.

1929 metais Petras buvo pa-krikštytas Ziežmarių katalikų bažnyčioje ir surašyti atitinka-mi gimimo metrikai. 1930 m. tas pats vaikas tuo pačiu vardu pa-krikštijamas Kaune ir sudary-tas antras metrikas.

Tėvai aiškina, kad Petrą ant-rąsyk krikštiję todėl, kad jį no-rėję atiduoti į vieną prieglauda, bet neprisė, kaip turintį tėva, tai antrakart krikštijant suda-ryti metrikai, kad jis mergos vaikas, bet su naujais metrikais Petras į prieglaudą nepakliuvs.

Paskui buvo krikštijamas Stasys šventos treybės bažny-čioje, o vėliau prisikėlimo baž-nyčioje. Tokių būdu buvo krikš-tijamas ir trečias vaikas. Pas-kuiniai du vaikai buvo krikšti-jami po du kartu, kad juos ga-lėjus prašyti į ligonių kasą, nes kaip skaitomi nevedusios por-os vaikai buvo nepriskaitomi teisėtus vaikais.

LIETUVOJE LEIDŽIAMĖ 159 PERIODINIAI LEIDINIAI

Kaunas. — Šiuo metu Lietuvo-jė leidžiami 159 periodiniai lei-diniai, kurių 135 išeina Kaune ir 24 provincijoje. Leidžiama: 13 dienraščių, 40 savaitraščių, 23 dienavaitiniai, 50 mėnesinių ir 23 kitoki. Iš trylikos dienraščių tiktači šeši leidžiami lietuvių kal-ba, keturi žydų, du rusų ir vie-nas lenkų kalba.

Elena Eichenholz

Vertė Petras

Vokiškų Moterų Likimas

Jų daug. Jų tūkstančiai. Jų pasirodys dešimtytės tūkstančių, jeigu sus-kaityti visas, kurios perėjo per kalėjimus ir fašistinius kankini-mo kambarius.

Per aukštą kalėjimo sienas prasimus faktai, kaip yra kanki-namos areštuotosios moterys. Perduoti žinias apie tai už ka-lėjimo sienų, reiškia pastatyti save dar didesnius kankinim-ams. Bet, nežinurint į tuos mir-tinguosius pavojus, vistiek pa-saulis sužino apie tai, kaip ko-voja ir kenčia tikrosios liaudies dukterys, prispaustos jungo fašistinių pavergėjų.

Zvėriškumas, kuris šiandieną siaučia Hitlerio Vokietijoje, apsemto viską, ką tiktači kada nors buvo išgalvojus nepažabo-ti budelio fantazija. Jų darbai baisyjasi visa kulturinga žmoni-ja: pasaulinė visuomenė varde geriausių savo atstovų neskyj pakėlė protesto balsą prieš žiau-rųj barbarizmą. Dauguma atsi-šaukiumi ragina visus, kas tik brangina kultūrą ir žmogaus į-vertinimą, visus, kas tik tiki į šviesią ateitį, pasiliuosavimą vi-šų tautų iš po kapitalistinės ver-gijos, kovoję prieš fašizmą.

Lyga apgynimui teisių ir lais-vės surinko dokumentalius įro-dymus apie baisų persekiojimą darbininkių moterų Vokietijoje. Juos išleido keletas sąvačių tam atgal Londone (Anglijoje) po už-vardinimo „Vokiškų moterų liki-mas.“

„Po vakarienis mus uždarė kameroje. Toje kameroje kiekvie-nai buvo vėl atskiros geležinės kameros iš geležinių grotų, ku-rios irgi buvo užrakintos... Kada naktį vieni iš mūsų drau-gių pasitaikė sunkiai susirgti, mes jai negalėjom niekuom pa-gelbėti. Net prieš sargę ir gydy-tojų nebuvo galima kreiptis, ka-dangi naktį, po to, kuomet mes užrakina į tas vietas, nėra ga-limybės absolūtiskai kreiptis prieš kalėjimo personalą.“

Visas režimas čionais ir kituo-

se kalėjimuose toks, kad kiek-viena kalinių minutė yra paver-ta į moralinį ir fizinį kankinimą. Kalėjimo sargės daugumoje — narės nacional-socialistinės (fašistinės) organizacijos. Kiekvie-na iš jų stengiasi, kad dar dau-giau paastrinti būj ir be to nu-kankintų kalinių. Politinius kal-ėjimo laiko drauge su kriminalis-tais, kuriuos kalėj. administra-cija visuomet naudoja kaip šni-pus ir provokatorius. Moterų ka-lėjime toms kriminalistėms, ku-rios pranešinėja apie savo kai-mines, yra duodamos įvairios lė-gvatvos. Tarpe pačių kalėjimo sargių yra didelis nuosimtis bu-vusiu kriminališčių.

Tiki to, pakol patenki į kalė-jimą, reikalinga pereiti eilę lig-laikinių kalėjimų, per daugybę „tardymų.“ Nėra tokių žodžių, kuriems galima būtų išaiškinti jausmus, kuriuos sužina iš pa-pasakojimų apie tuos žvėriškus, barbariškus elgimus su politi-nėmis kalinėmis fašistiniuose kalėjimuose! Skaudu ir pamanyi-ti, kad žodis „žmogus“ pritaiko-mas prieš tų bjaurių gyvūnų, į kurių rankas papuolė moterys, patekusios į Gestapo arba štur-mavikų būrių požemius. Vidur-aminiai budeliai žinojo vien tik fizinis kankinimas. Jie šiandie-nai atrodytų paprasčiausias bu-deliais, kokie tik gali būti prieš fašistinius nevidonus, kurie su-jungę fizinis kankinimus su pa-čiais baisiausias moraliskais kankinimais. Dažnai moterį pri-vertčia būti tame pačiame kam-baryje, kuriame yra kankinamas žiauriausias būdais jos mylimas vyras. Sūnų kankina akyse senelės motinos. Žinomas faktas, kad tėvo akyse nuoplakė pusiau mirtinai jo septintį metų dukrė, norėdami išgauti daromybę prieš tėvą! Moteris paskutiniu mėnesių neštume musą įmirky-tomis virvėmis. Neščija moterj G. J. po „apklusinėjimo“ uždarė į siaurą spintą, kurios viršuti-nėj dalyj buvo keletas mažų lan-gelių. Ir kiekvienas tos stoties

fašistinis valdininkas ėjo iš eilės per spintą spiaudydami mote-riai į akis.

Iki aukščiausio laipsnio paky-la jų žvėriški instinktai, kada į šių budelių rankas papuola žydė moteris. Jauna mergaitė-žydė štur-mavikų areštuota ir nu-tempta į jų sargybos būtą Ber-lyne paduoda sekamas žinias: „Negaliu perduoti, su kokiu gy-vulišku šiurkštumu ir įsiutimu, su kokiu sadizmu siautė ant ma-no kūno tie treniruoti budeliai.“ Po to, auka kraujuotų orgjų, kurios tęsėsi valandomis, buvo įmesta į tamsų požemį ant kr-vojos akmenų ir plytalių. Pas-čiau patalpino į kamara, kurioje sėdėjo 22 vyrai-kriminalistai. Tą naktį, kada ji nejudėdama gulėjo ant šaltų akmenuotų grindų, kurių dalis buvo padeng-ta jos sukrekėjusiu krauju, bu-deliai pakėlė ją ir su juoku nu-temptė... plauti grindų. Taip ją kankino tris savaites. Niekas nebūtų galėjęs pažinti šios svei-kos, jaunos mergaitės: visas jos kūnas buvo visiškai sukoveik-tas taip, kad jame nebuvo likę nei vieno sveiko organo. Bet jos dvasia nebuvo pralaužta — vel-tui darbovatis tie fašistiniai spe-cialistai! Jos laiškas baigėsi šauksmu į kovą prieš Hitlerišką režimą. „Taip jau kaip dideli mūsų kentėjimai,“ rašo ji, „taip pat didelė knyga narsumo tu bevardžių karžygių moterų — ko-vojų už laisvę ir teises.“

Iš tų liglaikinių kalėjimų nie-kas negali išėiti nenukentėjęs. Bet ir keliai iš tenais neskait-lingi: į kalėjimą, į koncentraci-jos stovyklas, į ligonines, į be-pročių namus. O kiek tokių, ku-rios tenai žuvo! Negalima ap-skaiciuoti, kiek jų, nukankintų iki mirties nuždudė du nustojo milties arba prievartos... O kiek tiesioginių žmogžudysčių! Kalėjimo kameroj buvo nužudy-ta komsolka Margarita Wal-ter. Kalėjimo kameroj buvo nu-žudyta Fanciska Kessel — buvusi komunistų partijos reichstago atstovė. Ją rengė kaip „liūdi-ninke“ procesui „reichstago pa-dėgimo“, bet statyti į teismą ne-norėjo. Jokiais kankinimais ne-galėjo iš jos išgauti „prirody-mų.“

Ypatingai daug sąvūdyusių jukta koncentracijos stovyklo-se. Žmonės nežino kada baigsis jų kankinimas, ar išeis kada nors į laisvę... Taip, koncent-racijos stovykloj Hohensiteine (Saksanijoje) trijų mėnesių bė-gyje nusizūdė 10 moterų. Per tą laiką dauguma moterų buvo iš-siustos į bepročių ligonines. A-pie tokius pat faktus praneša kalėjusi kalėjime Anrat: „Dau-guma moterų netekė proto siau-tes, draskėsi po kameras dieną ir naktį... Viena moteris pasio-korė, kitos persipiovė arterijas, dar viena menikinėmis žirk-lemis perdurė sau smilkinį.“ Ki-tam kaimyniniam kalėjime bė-gyje 18 mėnesių mirė 12 moterų.

Šiuo laiku Moringeno kon-centracijos stovykloj randasi dauguma mergaičių tarp 17-18 metų amžiaus, kurias varinėja iš stovyklos į stovyklą bėgyje trejų metų. Nekuriuos stovyklo-se yra vyrų sargyba. Šie sargy-biniai nakties laiku įsiveržia į moterų kameras. Taip vieną naktį jie išsitempė iš kameros gražią mergaitę, 18 metų am-žiaus, ir ją išgėdino. Kada bu-vo pastebima, kad mergaitė yra neščia, tuomet ją išsiuntė į ka-lėjimą. Daugiau apie ją mes ne-begirdėjom.

Koncentracijos stovyklos pil-nos „jkaitų.“ Šias moteris laiko lageriuose del to, kad jų arti-mieji: vyrai, broliai, tėvai — pa-bėgo nuo tikros mirties. Tarpe jų motinos mažų vaikų, kurie netekę motinos tapo nublokšti jų pačių likimui. Tarpe jų yra taigi vos tik ką galinčių paeiti senelių.

Gerhardo Naimano moteris, motina dviejų mažų vaikų, nu-kankinta Gestape iki mirties,

KARO SUDRASKYTOJ ISPANIJOJ. Lojalistai kariai mūsų pertraukų laiku piauna ir renka kviečius, Teruel apylinkėj, kur ėjo baisyš mūšiai. Civilliai žmonės pabėgė iš tos apylinkės, tai kareiviai apsirūpina atelamčios žiemos duona.

Skambantis Balsas

Kiekvienas normalus žmogus yra gamtos apdovanotas su šio-kio-toku balsu. Pas vieną tas balsas yra vienoks, pas kitą ki-toks. Yra atsitikimų, kad gamba atsiuncia naują gyvybę — žmogų be jokio balso — nebylį. Tai yra skaudi, iš gamtos pusės padary-ta skriauda! Aišku, toksai savo gyvenime balso skambesio ne-girdės, nes kiekvienas nebylis neturi girdėjimo. Iš to aišku, kad balsas yra surištas su gir-dėjimo aparatu.

Gamta suteikia kiekvienam ne-tik skirtingą balsą, bet ir skir-tingą išvaizdą. Vienas būna kaip iš gipso nulipintas, o kitas labai sukraipytas. Skambantie-ji — gerieji — gražieji balsai dau-giausia pasireiškia negražiuose kūnuose. Galli-Curci turėjo lab-ai kauluotą — prakaulį veidą ir didelę nosį. Čaliapias ilgą gal-vą ir nemažą nosį, o Caruso tu-rėjo didelę galvą ir labai stori kaklą — sprandą. Nors gamba juos apdovanojo geriausias rūs-šies balsais, bet visgi ir jiems prisėjo daug metų studijuoti, kol jų balsai pradėjo skambėti po visą pasaulį. Mat gamba jiems dovanojo tiktači žalią medžiagą, o mokslas turėjo padaryti iš tos žalios medžiagos „vokališką“ instrumentą ir įkvėpti menišką sielą.

Tikras — techniškai dainini-kas turi aukštai išbulotinti jaus-mus ir sukurti technišką jaus-mų veikimą. Techniškas balso skambėjimas sužadina klausy-tojo sieloje dvasinio jausmo sty-gas ir patenkina širdies jausmų troškimus. Skambantis balsas turi būti pilnas techniškų gyvu-mų, jautrumų ir galimybių pa-siekti klausytojų sielas. Savo estetišką atjautimą įsiai turi būt skirtingas nuo kitų žmonių balsų.

Dvasiniame gyvenime reika-lingas daug aukštesnis jausmų

kada jos vyras radosi liglaikai-niam kalėjime. Pasekmėje Nai-manas buvo paliuosutas kaipo neteisingsai apkalintais. Po ne-kurio laiko fašistiniai valdini-kaį pareikalavo iš jo, kad jis vykty į priverstinų darbų sto-vyklą. Paaiškinkimą davė jam totki: „Laikas jums atsiesteiti savo skolas! Mes užtektinai tu-rėjom išlaidų užlaikydami tave ir tavo žmoną liglaikiniam ka-lėjime, išlaikymui tavo žmonos ligoninėj, jos palaidojimui, už labdaringą auklėjimą tavo vaikų ir t.t.“ O „labdaringas“ auk-lėjimas dviejų mergaičių susidė-jo, pirm visko, iš to, kad jų „globėjas“ — smogininkas vyres-niają mergaitę, 9 metų amžiaus išgėdino.

Gal būt, kad tas galas išreišk-ti nieksistei, begėdiškumui? Ne, faktų galima duoti begalo ir vienas už kita jie rodytųsi biau-rėsi, cinikiškesni ir bausesni. Fašis-tinių žvėrių nieksysteį ir begė-diškumui nėra ribų! Ką, pavę-džiui, galima sakyti apie gydy-toją, kurio įsakymu paima sun-kią sergančią ligonę ir įmeta ją į šaltą požemį. Ten ją palieka septynioms dienoms visai nuo-gą. Ir atsitinka paprastai, kaip ir visuomet, „daugiau mes apie ją nieko negirdėjom!“

Čionais vien tik keletas fakty-paimtų iš knygos „Vokiškų mo-terų likimas.“ Bet kiekvienam laiške ir pranešime pabrakta, kad šie faktai, tai nėra vienin-tėliai. Tokių faktų šiandien vo-kietijoje galima pririnkti di-džiausią tomą.

Fašistinių budelių yra toks nusistatymas: „padaryti juos pallegėliais.“ Ne! Nepasiseks jiems padaryti pallegėliais tų, kurie žino už ką kovoja. Jaus-mą gilus pasigėrėjimo iššaukia šios moters savo neapsakomu vyriškumu ir karžygiškumu. Netgi patys budeliai atiduoda joms tinkamą pagarbą. Taip mergaitė iš Ruro apylinkės jie praminė „Plenine Johana.“

ištobulinimas, daug jautresnė siela. Dažnai scenos menininkū tenka vaizduoti skirtingus tipus — charakterius ir visokio būdo ypatybes. Be didelio lankstumo to perstatyti negalima. Medžia-ginis gyvenimas yra daug žy-mesnis ir aiškesnis. Jo reikalai daug lengviau atspėjami, juos ir su mažai ištobulintais pajauti-mais — instinktais galima leng-viaus suprastū.

Zmoguei veikia du elementai — dvasinis ir medžiaginis — kurie ieško realybės sau užsiganėdi-nimo. Medžiaginis verčia rūpin-tis gyvasties palaikymu, o dva-sinis veda į estetikos sritį. Dva-sinė meilė, skambanti muzika, daulūs paveikslai, poezija ir vi-sas menas priklauso prie este-tikos pajautimo, prie sielos ža-vėjimo. O darbas, veikimas, val-gymas, gėrimas priklauso prie medžiaginių gyvenimo reikalų.

Dvasinis žmogaus gyvenimas turi nemazesnę reikšmę už me-džiaginį gyvenimo reikšmę, tik medžiaginis daugiau metasi į a-kis. Be dvasinio peno, dažnai gyvenimas nukrypsta į nepažis-tamą taką... Tuo žvilgsniu dainininkas yra savo ir kitų gy-venimu pranašas, nes išreiškia tą, kas pasyviaime gyvenime s-lepiasi tarpe neštobulintų minių. Kartą dramos artistas mane už-klause: „Kodėl lietuvių balsai nekamba, kai jie dainuoja pe-radio?“ Mano atsakymas buvo labai lengvas: „Tie balsai nepa-siekia mūsų sielos gilybės, to-del, kad jie nepasiekia skambė-jimo varpo dainuojančių sielo-se.“

Kodėl lietuvių balsai nekamba, kai jie dainuoja pe-radio?“ Mano atsakymas buvo labai lengvas: „Tie balsai nepa-siekia mūsų sielos gilybės, to-del, kad jie nepasiekia skambė-jimo varpo dainuojančių sielo-se.“ Jų silpnes, jų balsų technika tebėra surišta pakulniais raiš-čiais. Tuos raiščius gali palio-uoti tik dainininkų pasivėntims ir teisingas mokslas. Nagi surišk, tamsta, sidabrinį varpą su pakuliniu šniūru ir, matysi, kokį garsą — skambėjimą tas varpas išduos! Skambantis bal-sas skambės tada, kada jis bus pilnas kultūriškos liuosybės ir meniškio žinėjimo — technikos.

Paprastai materialistai žmonės žiūri į dainininkus ir aktorius su pamieka, kaip į vaikų žaislus, ir nemato reikalo rūpintis dvasios meno reikalais. Negali, rodos, būti ir ginčų, kad menininkai gy-venimui ir liuduoja didesnę har-moniją ir prisudomybę. Daina pri-klauso prie idealės srities. Tur-tingas kupčius tyli, nes jo siela paskendus medžiaginiame gyve-nime ir aukso aruode. O ypa-tos, kurios tvėria meniškūs kū-riniai, dažniausia paskendusios medžiaginiame skurde ir basia-me nepatogume. Bet jų sielų troškimai yra neišsėjami ir jų skambanti balsai skrenda į pa-saulį leškoti daugiau laimes ir tikrų dainininkų — menininkų.

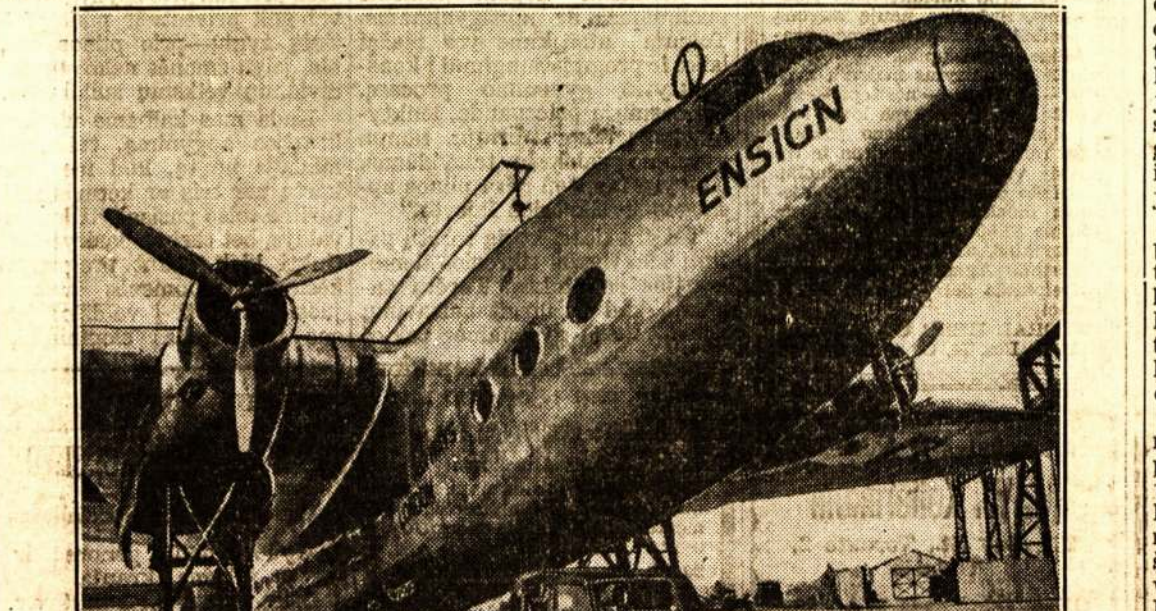
Yra milijonai suvargusių žmo-nių, kurių estetiniai — dvasiniai jausmai, siela, tų menininkų skambančių balsų negirdės, nes jų medžiaginis gyvenimas yra per daug skaudus ir vargingas. O kiek prisivargina tie, kurie kultūrina savo balsus ir trokšta, kad jų balsai skambėtų per vi-są pasaulį? Niekas jų vargų ne-girdės, nes jų vargų negirdės, nes jų siela palieka septynioms dienoms visai nuo-gą. Ir atsitinka paprastai, kaip ir visuomet, „daugiau mes apie ją nieko negirdėjom!“

J. Žuronas

Pastaba: Baigiu rašyti kny-gelę apie dainavimą — meną „Skambantis Balsas.“ Tokios li-teratūros iki šiol lietuviai dar neturėjo. Prašau užsisakyti, tas man padėtų išleisti. Jos kaina bus 50 centų. Rašykite 4422 S. Wood St., Chicago, Ill.

WASHINGTON, D. C. — Prezi-dentas Rooseveltas pareiškė, kad svarbiausiu tautai klausimu yra jos žmonių sveikata.

Kalbėdamas Nacionalėj Svei-katos Konferencijoj jis pažymė-jo, kad Vyriausybės Valstijoms reikalinga išsidiirbti programą veikimui dėl pagerinimo žmonių sveikatos.

200 MYLIŲ PER VALANDĄ. Tai naujusios rūšies Anglijos orlaivis, galįs skristi 200 mylių į valanda. Jame gali tilpti 40 pasažierių. Apačioj stovi automobilis, kuris prie didelio orlaivio atrodo visai mažū.

Pranešimai

Winnipeg, Man.

Svarbus Susirinkimas
Šiuo metu pranešame, kad Winnipegio Lietuvių Bendro Fronto susirinkimas įvyks liepos 26 dieną, 7.30 val. vakare po ant-rašu 215 Selkirk Ave.

Toronto, Ont.

Jau nuolių Piknikas
Liepos 23 d. vakare, šeštadienį, prie Masių fermos, Westone, Toronto lietuvių jaunuoliai rengia naktinį pikniką.

Kas dalyvavo perėitą vasarą jaunuolių rengtame panašiam piknike, gali patvirtinti, kad buvo labai įvairūs ir įdomūs, bet šį kartą jie rengias pasirodyti daug geriau, negu pirmiau kada.

Kviečiame visus Toronto ir apylinkės lietuvius dalyvauti. Iš Toronto trokai veš nuo Gorevale Ave.

Piknikan įžanga 10 centų. Rengėjai

Torontiečių Moterų Domel
Bendras Toronto Lietuvių Moterų Komitetas liepos 22 dieną 8 val. vakare, 6 Denison Ave., šaukia Toronto lietuvių moterų masinį susirinkimą. Susirinkimo dienotvarkės punktai nepaprasti, nes turėsime paskaitą apie gimdymo reikalus.

Taip pat apkalbėsime Kanados Lietuvių Kongresą, išrinkime delegatę ir apsparsysime daug kitų reikalų. Kviečiame visas atsilankyti.

Moterų Komitetas

Hamilton, Ont.

Hamiltoniečių Piknikas
Sūny ir Dukterų K. L. S. P. Draugijos 2-ra kuopa su S.L.A. 278 kuopa, liepos 24 dieną, sekmadienį, ant draugo J. Burinsko fermos rengia bendrą pikniką.

Bus visokių gėrimų ir užkandžių. Muzika grieš lietuviškus šokius. Pelnas skiriamas Lietuvos priešfašistiniam kaliniam ir delegato pasiuntimui į antrąjį Kanados Lietuvių Kongresą.

Todėl kviečiam visus Hamiltono, Toronto ir apylinkės lietuvius atsilankyti į šį linksmą ir draugišką pikniką. Pradžią 11 val. ryto.

Kelrodys: Važiukite Queen strytu, užvažiavę ant kalno važiukite tiesiai tolyn. Kada pasibaigs cementuotas kelias dar važiukite tiesiai žvyriuotu keliu apie ketvirtadalį mylios, ten pastebėsite po dešine pusei kelio mūrinį namą su parašu: "Į gežužinę." Sukite į kiamą, pavažiavę į laukus rasite.

Rengėjai

Delhi, Ontario

Tabako Augintojų Piknikas
Ateinantį sekmadienį, liepos 24 dieną, šios apylinkės lietuvių—tabako augintojų rengia didžiausią ir smagiausią pikniką, kuris bus paskutinis šiame sezone.

Tad prašome kitų artimesnių miestų, kaip tai Hamiltono ir Toronto lietuvių tą dieną nieko nerengti, o atsilankyti į tabako žaliuojančius laukus. Čia pasiilksiminsit, pakvėpsit tyru oru, kartu pamatysite didelius laukus tabako, kurį neužlgo pradės skinti.

NUOLATINIS, GREITAS SUSISIEKIMAS

Tarp New Yorko ir Klaipėdos, Per Gothenburgą
Kelonė prasideda ir baigiasi Švedų Amerikos Linijos laivais. Nuo Švedijos, vyksta iš Stockholmo ar Kalmaro moderniškuoju S. S. "Marieholm".

Nerelik Švedų vizos keletviems į Lietuvą per Švediją.

Laių išplaukimal iš New Yorko:

DROTTNINGHOLM: Liepos 14, Rugsėjo 8
GRIPSHOLM: ..... Liepos 22, Rugsėjo 7
KUNGSBOLM: ..... Rugsėjo 18, Rugsėjo 14

Platensinių žinių ir laivakorčių kreipkitės vietinį laivakorčių agentą, arba

1410 STANLEY ST., MONTREAL, QUE., CANADA

Lietuviai! Veskite Savo Reikalus Per
DOMINION TICKET OFFICE
143 Queen Street West, Toronto, Ont. Phone WA. 6344

Seniausią ir patikimiausią laivakorčių kontorą. Gyvuoja jau 22 metu. Laivakorčių, pinigų persiuntimas, pilytybės po- pletų išėmimas, apdrauda ir daugelis kitų patarnavimų. S. Heifetz, menedžeris

Pikniko vieta tiesiog žavėte žavės visus atsilankiusius, nes ant gražaus upelio kranto, geroj bei erdvoj farmoj. Tokios patogios vietos niekad neturėjo nei torontiečiai, nei hamiltoniečiai. Taip pat vietą lengvai galima surasti. Pikniko pelnas skiriamas Kanados Lietuvių Kongreso reikalams.

Į pikniką važiukite vieškeliu, numeriu 3, kuris eina nuo Delhi link Tilsonburgo. Pavažiavę iš Delhi pusantros mylios, arba nuo Tunylos viešbučio linku Tilsonburgo, po kairei rasite ant vartų sunertus du berželius ir užrašą "Piknikas." Nepamirškite!

Rengėjai

Ketvirto Rajono Kuopoms Ir Visiems Lietuviams

EDMONTON, Alta. — Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos Ketvirto Rajono Komitetas savo posėdyje apsvarstęs situaciją, nutarė visais galimais būdais remti Kanados Lietuvių Komiteto Lietuvos Liaudžiai Ginti žygius ir prisidėti prie šaukiamo Antrojo Kanados Lietuvių Kongreso, kuriam bus apsvarstyta ir apdiskutuota kaip geriausia pagelbėti už politines teises Lietuvoj kovojantiems mūsų broliams.

Mūsų manymu, Lietuvoj padėtis yra gana rimta. Negana, kad Lietuvos liaudis kenčia skurdą ir nelaisvę dėl fašistų viešpatavimo, bet dar ir Lietuvos nepriklausomybė randasi rimtam pavojui. Juk Vokietijos fašistai šelsta ir tykoja pavergti kiekvieną silpnesnę tautą, kartu ir Lietuvą. Lenkijos imperialistai Lietuvos viduje nori priruosti sau dirvą ir palaidoti Lietuvos nepriklausomybę. Lietuvą valdanti tautininkų partija, nei jų paskirtas seimas nedaro jokių apsigynimo žygių, bet priešingai geriausias už Lietuvos laisvę kovotojus grūda į kalėjimus, koncentracijos stovyklas, o esančius vadinamoj laisvę žvalgybininkų būriai persekioja kiekviename žingsnyje. Nežiūrint tokio teroro, Lietuvos liaudis vis aiškiau ir aiškiau įžiūri dabartinės vyriausybės vedamos politikos pragaistingumą, pradeda brūždėti ir organizuoti, kad nusikračius fašistinių jungių ir galėjus ginti Lietuvos nepriklausomybę.

Mes manome, kad Kanados lietuvių suvažiavę į Kanados Lietuvių Kongresą galės tinkamai nustatyti užduotis, kaip geriausiai ir greičiausiai suteikti Lietuvoje kovojantiems broliams pagelbą. Todėl Ketvirto Rajono Komitetas nutarė kreiptis į visus vakarų Kanados lietuvius, kaip į organizuotus, taip ir į pavienius asmenis, kad ku galint prisidėtų prie kongreso įvykdymo

Kongresas įvyks rugsėjo 3 ir 4 dieną Montreale. Mūsų užduotis pasiūsti delegaciją, bet jeigu nerasime galimybių delegaciją pasiūsti, tai norus pasiūskime visų ALDDL kuopų bei kitų organizacijų mandatus. Lai tos organizacijos, kurios pasiūsi delegacijas, atstovauja ir mus, ir žino, kad vakarų Kanados lietuvių prijaucia ir remia šį svarbų dalyką.

Partatinai visoms kuopoms mandatus pasiūsti ALDDL Kanados Veikiančiam Komitetui, kuris atstovaus mūsų kuopas. Taip pat kuopos nepamirškite pasiūsti pasveikinimus su galima parama. Ketvirto Rajono Komitetas su ALDDL 18 kuopa šaukia susirinkimą ir kviečia visas Edmontono lietuvių organizacijas dalyvauti ir aptarti šį reikalą.

J. Pašukonis
Rajono Sekretorius

Metinis Liaudies Balso Piknikas

Montreale

Ivyks Sekmadienį, Liepos-July 24

Ville La Salle, Ant Pirmos Ave., Rytinėj Montreale Miesto Pusėj

Kaip kitais metais, taip šiemet Liaudies Balso metinis piknikas ruošiamas rūpestingiausiai. Apie jo ruošimą išgirde, net kitų kolonijų ir net užsienio lietuvių ruošiasi atvykti. Tokiu būdu, kaip matote, svečių bus ir iš kitų kolonijų ir užsienio. Ką tas reiškia? Tas reiškia, kad Liaudies Balso piknike bus galima susitikti su savo pažįstamais ne tik atvykusiems svečiams, bet ir montrealiečiams.

Pikniko programa bus įvairi. Bus galima patirti, kas greičiausias, lanksčiausias, gabiusias ir apsiukriausias. Jau ir seni, mažai ir dideli, laibi ir stori, lengvasvoriai ir sunkiasvoriai, mėnininkai ir sportininkai, vyrai ir moterys, ženoti ir neženoti—visi dalyvaus piknike ir jo programos pildyme. Geriausia pasižymėjusiems bus duodamos dovanos.

Rytiečiai ir posančaliečiai, Liaudies Balso rėmėjai, ALDDL

ALDDL Pirmo Raj. Komitetas

kuopų vadovybėje kontestuos Liaudies Balso rėmimė. Gera muzika grieš lietuviškus ir angliškų šokius. Bus įvairių žaidimų, su vertingais laimėjimais.

Montrealietės smarkiai ruošiasi prie pikniko su visokiais užkandžiais. Jos pasiryžę pagaminti visokio skonio užkandžius. Visus kuomandagiausiai aptarnaus, o ant jų, kurie atsivės savo užkandžius ir tokiu būdu boikotuos jų rūpestingai paruoštus užkandžius, labai pyks.

Visi Montreale ir apylinkės, taigpi kitų kolonijų lietuvių nuosirdžiai kviečiami dalyvauti, nes šis piknikas bus didžiausias ir įdomiausias piknikas Montreale lietuvių istorijoj.

Įžanga laisva. Piknikas prasidės 12 valandą dieną ir tęsis iki 10 val. vakaro. Jei tą dieną lis, piknikas įvyks liepos 31 dieną.

KOKIA PRIVALO BŪTI DEMOKRATINĖ TVARKA

Pastaraisiais laikais daug žmonių labai daug kalba ir rašo apie demokratiškus principus ir jų įgyvendinimą, bet įvairiai juos apibūdina. Pavyzdžiui, dauguma liberalų, socialistų, nepriklausomų ir kitokių demokratiškų principus supranta tik tenai, kur kiekvienam individui suteikiama laisvė savų idėjų vystymui; jei kiekvienas asmuo turi teisę pasireikšti kas jį turi valdyti, arba, trumpai sakant, demokratiškus principus supranta tik tenai, kur piliečiai turi teisę balsuoti. Bet ar ta išrinkta atstovybė pildo demokratiškus principus, ar ne, tai jiems nesvarbu.

Mes visi žinome, kad Kanados ir Jungtinių Valstijų valdžios renkamos demokratinio keliu, bet mažai kam žinoma, kad įvairiems demokratiškiems reikalams įsteigose įstaigose demokratiški principai labai silpnai apsišiekia. Apie tokį silpnumą daug prirašė Karolis Marksas, Engelsas, Leninas ir kiti darbininkų klasės vadai. Šiandien apie tai kalba prezidentas Rooseveltas, Jungtinių Valstijų sekretorius Hull ir kiti žymieji demokratai. Delko jie taip kalba, kitas klausimas, bet įdomu tas, kad ir jie pajuto trūkumą demokratiškos vadinamosios

demokratiškos šalyje. Jungtinių Valstijų sekretorius Cordell Hull, birželio 3 dieną bekalbėdamas Tennesse advokatai sąjungai apie tarptautinį teisių dvasią, apie demokratiškus principus, pareiškė šekamai: "Nuo gilių istorijos laikų, žmonių bendradarbiavimo santykiai rymo ant nepalaujamu susikirtimo dviejų pirmapradinių principų. Vienas iš jų nesuvaržoma individinė laisvė, netrukdomai gelbstima kitų laisvų individų jėgos—anarchinis principas. Kitas principas yra įsakymai nustatyti įstatymais, kurie rymo kiekvienos socialinės įstaigos pagrinduose, reikalaujančiuose iš kiekvieno asmens panaudojimo savo asmeninės laisvės del šių institutų išlaikymo."

Toliau valstybės sekretorius nurodo, kad viršų paminėti du principai paimti gyvenimam ir nustato žmonių gyvenimui kelią. Kaip žinia, įstatymais nusakytos įstaigos turi paskirti tarnauti visai žmonijai, bet joms kelias yra sunkus, jas už nieką paverčia individai ir padaro bejėgėmis užtikrinti žmonėms tikrąją laisvę. Ten, kur individai viešpatauja, sulyg Jungtinių Valstijų sekretoriaus kalbos, pasireiškia štai kas: "Kur kiekvienas individas yra leidžiamas laisvai sekti paskui jo asmeninius instinktus ir norus, tenai prie geriausių sąlygų yra tikta laisvės iliūzijos. Organizuoti draugija tampa negalima ir suirutė neišvengiama. Kiekvieno individo veiksmai būna atskami nepalaujamiems puolimams ar apsigynimams. Tokiam atsitikime yra mažai laiko ir progų įsijungimui į konstruktyvio gyvenimo procesą. Silpniesniųjų priespauda, lenktynavimas tarp stipriųjų, tampa gyvenimo valdymo taisyklėmis. Kur yra tas, ten nėra pilnos apsaugos ir tikrosios laisvės."

Tai yra tiesa, kurią turėtų pažinti kiekvienas tikrosios demokratijos šalininkas. Turėtų suprasti, kad nežūrint balsavimų teisių, mes gyvename tokioj

draugijoj, kurioj kiekvienas turtingas individas sekdamas paskui savus instinktus, jų apgynimui leidžia reakcinis įstatymas ir varžo žmonių laisvę. Tokiam atvejui mes turime ne laisvę—demokratinę santvarką, bet sulyg Hull'io, tikta iliūzijas apie laisvę.

Laisvė visoj pilnumoj apsi-reiškia tikta tenai, kur visos socialinės įstaigos tarnauja ne kelių turtojų naudai, bet plačiosioms visuomenės masėms; kada tos įstaigos tampa ne visuomenės slopinimo jėga ir progreso kelio kliūtimi, bet bendriai visuomenės reikalus, panaikina individinį—anarchinį veikimą ir žmonių organizuotą visuomenę palaipsniui veda pirmyn.

Tad sulyginkime vadinamą demokratinę tvarką, kurioje mes gyvename, su tikrosios demokratijos principais ir paklauskime savęs ar turime tikrai? Kiekvienas lengvai rasime atsakymą, kad kol kas turime tikta teisės balsuoti už siaurų grupių ambicijas ir norus, o ne už visuomenės reikalus. Beveik prieš kiekvienus rinkimus buržuaziniai kandidatai pasisako, kad po rinkimų stengsis praversti tokius ir tokius visuomenės naudai reikalingus įstatymus, bet prašina metai kiti po rinkimų, nieko negirdėti apie tuos įstatymus, o pasigirsta, kad tie išrinktieji uždraudė žmonėms susirinkti, demonstruoti ir laisvai pasireikšti savo žodį. Tokiam atvejui individai viešpatauja, o ne visuomenė, tad labai silpna ir demokratinė tvarka.

Na, o jeigu žmonių išrinkti kapitalistų valios pildytojai išdrįsta atimti susirinkimų ir laisvo žodžio teises, tai niekas negali būti tikras, kad kada nors jie nemėgins atimti ir balsavimų teisių. Jeigu kapitalistų reikalai jus priveda prie šių žygių, lengvai gali priversti ir pilnai fašistinių žygių—prie pilnos suirutės, jeigu žmonės nekovos už individualių veiksmų sulaukymą.

Kada mes kalbame už demokratiškos apgynimą, tai turime mintyje ne tą, kad mes vieną kartą per tris ar keturis metus turime teisę pasisakyti kas mus valdys, bet turime pasiryžimą išrinkti kiek galint progresyviškesnius šalininkus atstovus, juos pastatyti į valdžios įstaigas ne liaudies slopinimui, o

Tel. PL. 9659 Gyv. DO 5947

J. M. ROSENFELDS

Lietuviai Advokatas

Atlieku visus teismų patarnavimus, parūpinu pilytybės dokumentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.

20 St. James St. E. Kamb. 26 MONTREAL, QUE.

Sulyg susitarimo priimti klientus ir vakarais gyvenamaj vietoj: 451 Edward Charles.

Tel.: HA. 8477

Dr. J. O. Villeneuve

Venerinių Ligų Specialistas

Gydo siphilį, gonoreą ir tikrina kraują.

Ofiso valandos: 1 iki 9 v.v. 1107 St. Denis St., Montreal Netoli Dorchester St.

Kaip Kas iš Montreale

Zili Plaukai ir Sappai Neduoda Ramumo Lietuviškiems Fašistams

Ex-Majoras C. Houde Su Duplesiu Vienijasi Rinkimams

Tysliavos organe Montreale lietuviški fašistai dažnai linkniuoja žilus plaukus ir sapninkus. Jų "rašytoja" M. Aukštaitė, Svečias-V. Sirvydas ir paskutiniu laiku prisidėjęs P. Jasutis pasistatė sau uždaviniu keikti drg. J. Lesevičių, už tai, kad kam jis fašistų užmačius-sapnūs išaiškina taip, kad jie būna palikti be maskų, kaip darbininkų judošiai.

Juokinga, kad fašistai, neturėdami kitokio argumento apsigynimui nuo savo politinio priešo, griebiasi kaltinti už tai, kad jis žilus plaukus turi. O prieš antifasištinį laikraštį, kaip tie nelaimingi priištū šuneliai žiūri į mėnuli ir loja: sap-ni-nin-kas, sap-ni-nin-kas... Bet kaip jūs fašistiniai agentėliai nelosite ir kaip netausite prieš darbininkų laikraštį ir prieš antifasištinis veikėjus, tuomi nesulaukysite kilnių kovų prieš žmonių neprietėlius, karo kurstytojus, darbo žmonių laisvės laidotojus—fašistus.

Baisi Audra Net Zmogų Iškėlė 30 Pėdų Oran

Liepos 14 d. per Montreale praužė smarki vėjo banga, kurios greitumas buvo 60 mylių į valandą. Tai retai istorijoj pasitaikanti audra. Ji neapsiėjo be nuostolių ir be žmonių gyvybių nunešimo.

Iš 15 darbininkų, dirbusių Montreale botanikos sode, vienas staigiai vėjo pagriebtas ir išneštas apie 30 pėdų į orą ir už apie 100 pėdų sviestas į žemę ir užmuštas. Kiti 14 ten dirbusių darbininkų sužeisti.

žmonių norų ir valios vykdymui, kitaip sakant, kada mes kalbame apie tikrąją demokratiją, tai kartu ir apie visuomenės valios vykdytojų pastatymą į visas valdvietes, su supratimu, kad, pavyzdžiui, agrikultūros, finansų, industrijos ir kitokios ministerijos turi patenkinti ne atskirų kapitalistų, bet visos visuomenės reikalus ant kiek tik jos išgali tai padaryti. Mes stovime už išlaisvinimą iš atskirų asmenų nagų ir ištobulinimą visų valdiškų įstaigų.

Demokratiškos kraipytojai dažnai komunistams primeta, būk pastarieji ilgą laiką niekinę demokratiją, o dabar tik atsukę už ją. Taip, komunistai visuomet smerkė ir smerks tą santvarką, kuri pildo ir įsikibus laikos vien tikta kapitalistų valios vykdymo. Bet jeigu valdvietės, bei kitos žmonių įstaigos institucijos galima palaipsniui pervesti į visuomenės rankas, komunistai visuomet rėmė ir rėms tokį darbą, nes jų pagrindinis obalsis—galia plačiosioms masėms.

Kitas primetimas komunistams puola del to, kam Sovietų Sąjungoje neleidžiama kristalizuotis kapitalistiniams norams. Girdi, jeigu taip, tai nėra nei demokratijos. Į tai atsako net kapitalistas, Jungtinių Valstijų sekretorius, nurodydamas, kad kur leidžiama kiekvienam individui eiti paskui jo norus, tai prie geriausių sąlygų yra tikta laisvės iliūzijos. Kitaip sakant, individai turi susiaurinti savo norus ir prisitaikinti prie visuomenės. Jeigu to nėra, nėra nei demokratijos. Suprantama, jie nesutiks to laisvai padaryti, o kas norės juos to išmokinti, priešis sunkiai kovoti.

M. G.

Tel.: LA. 4441

Daktaras H. Rosenfeld'as

Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.K.P.D. Gydytojas

Kalba Lietuviškai

Valandos: 2-4 val. po piet, 7-8 val. vak. ir sulyg susitarimo 4539 Park Ave. Montreal, Que.

National Travel Bureau

J. A. PAPESH — Šavininkai — J. K. KENEDY Komisarjonierius Oficialias vertėjas

296 Queen St. W. Telefonas EL. 8636 Toronto, Ont.

Atstovaujame visas garlaivų kompanijas

- 1. Galime atgabenti į Kanadą jūsų moterį ir vaikus. Laivakortes duodame už pinigų ir ant kredito. 2. Pasiūnciame pinigus Lietuvoj ir į visas pasaulio šalis ir išmokame daug aukštesniam kursui, negu kitos agentūros. Pinigų persiuntimas per radio brangiau kainuoja tik 25 centus. Jei jūs per mus pasiūsite 10 kartų, tai vienuoliktą kartą jums patarnausime veltai. 3. Per trumpą laiką mes išimsime jums Kanados pilytybės popierius ir jums kainuos tikta \$8.00. Jūsų žmonai tikta \$3.00. 4. Mes perkalbame teisme, imigracijos ir konsulatų įstaigose. Mes išverstame visus jūsų dokumentus ir angli kalba. 5. Mūsų liga praktika jums garantuoja greitą, paveltiantį ir teisingą patarnavimą. Mūsų obalsis—didelė apyvarta su mažu petnu. Rašykite mums sava kalba.

